Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

1990 йил 6 январь
ШАНБА
№ 5 (4.799).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади ◆ Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади ◆ Баҳоси 3 тийин.

ЧОРВА ҚИШЛОВИ НАЗОРАТ ОСТИДА

ОЗУҚА ТАНҚИС, ТЕЖАМКОР БЎЛ!

Республика «Племэлита» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, қишлоқ хўжалик фанлари доктори Убайдулла Носиров бошлиқ бир гуруҳ олимлар ва мутахассислар якунланган йилнинг сўнгги ҳафталарида Самарқанднинг Жомбой ва Булунғур районлари фермаларида бўлишди. Улар қишловнинг аҳволини ўрганиб қолмасдан, балки чорвадорларга амалий ёрдам кўрсатдилар, қимматли маслаҳатлар бердилар.

Хўш, пойтахтдан келган малакали мутахассислар чорвачилик фермаларидаги аҳволдан қониқиш ҳосил қилишдими? Беш қўл баравар бўлмаганидек, табиийки, бу саволга ҳам бир хил жавоб бериш қийин. Бинобарин, жойларда чорва қишловига муносабат ҳам турлича. Жомбой районидаги «Коммунизм» колхози фермасида чорва қишловининг ташкил этилишидан мутахассислар қониқиш ҳосил қилдилар. Аввало бу ерда маҳсулот етиштириш соҳасидаги юмушлар эътиборга молик. Фермада 760 тоннадан зиёд серқаймоқ сут соғиб олиниб, йиллик план ошириб уддаланди. Маҳсулот етиштириш бултургига нисбатан ортди. Ўтган қишловнинг шу кунларида ҳар бош сигирдан ўртача 5,4 килограмм сут соғилган бўлса, энди бу кўрсаткич 7,7 килограммни ташкил этмоқда. 1988 йилда ҳар бир сигирдан ўртача 2.398 килограммдан сут соғилган бўлса, якунланган йилда бу рақам 2.700 килограммга етди.

— Қарамоғимда 15 бош сигир бор, — деди илғор сигирсоғар Гулсара Бўтаева. — Ҳар биридан кунига ўртача 10 килограммдан сут соғаяпман. Бу ўтган қишловнинг шу даврларига нисбатан кўп.

— Ажратилган озуқани соғин сигирларга қандай тақсимлаяпсиз? — сўради чорвадор олим Убайдулла Носиров.

— Маҳсулотига қараб. Кўп сут берганларига озуқани кўпроқ, каммаҳсулларига озроқ тақсимлаймиз.

Чорвадорлар бултур февраль ойида колхоз правлениеси билан ижара шартномаси тузишди. Ижара пудратига ўтилиши туфайли фермада иш ҳақи ҳам, меҳнат унумдорлиги ҳам кўпайди. Шуниси диққатга сазоворки, жамғарилган емиш озуқа цехида майдаланиб, таркиби бойитилиб молларга едирилмоқда. Чорвадорларнинг маданий-маиший шароити тўғрисида муттасил ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Дам олиш хоналари, қизил бурчак серфайз, озода. Фин ҳаммоми — сауна чорвадорлар хизматида. Иссиқ овқат узилмайди.

Ижара шартномаси асосида фаолият кўрсатаётган «Октябрь» колхози чорвадорлари ишидан мутахассислар қониқиш ҳосил қилдилар. Бу ерда соғин сигирларга омихта емга ҳар хил моддалар қўшилган ҳолда махсус қозонда қайнатилиб тўйимли бўтқа тайёрланмоқда. Сут лабораторияси ишлаб турибди. Сутнинг ёғлилик даражаси ҳар соғимда аниқланиб, қабул пунктларига жўнатилмоқда. Туғруқхона зоотехника қоидалари асосида ташкил этилган.

Лекин, чорва қишлови райондаги барча хўжаликларда ҳам ана шундай намунали ташкил этилган, деб бўлмайди. Мутахассислар бригадаси Охунбобоев номли колхоз (раиси Эргаш Азимов, бош зоотехник Ҳасан Усаров) фермасида жиддий камчиликларга дуч келдилар. Бу ерда озуқа сақланадиган бўлма ферма ҳовлисидан ажратилмаган, пичан ғарамларига унинг миқдори ва сифатини кўрсатувчи тахтачалар ўрнатилмаган. Озуқа ошхонаси ишламайди. Унинг цехи паншаха ва бошқа оддий қуроллар ёрдамида ибтидоий усулда ишлатилмоқда. Натижада унинг туну кунлик иш унуми бир-икки тоннадан нарига ўтмаяпти. Мавжуд соғиш қурилмалари носозлиги туфайли сигирлар қўлда соғилмоқда. Автомат сувдонларнинг кўпчилиги ишламайди. Сув иситиш ускунасидан 2 таси ишламайди. Сут идишлари совуқ сувда ювилмоқда.

Жомбойдаги сутни қабул қилиш пунктида жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Хусусан, кўпгина хўжаликлар соғиб олинган сутни, қоидада кўрсатилганидек, аввало ферманинг ўзида ўлчаб, ёғлилик даражасини аниқлаш ўрнига тўғри қабул пунктига жўнатишмоқда. Охунбобоев номли, «Партия XXII съезди» колхозларида, «Украина» совхозида маҳсулотни жўнатиш ва қабул қилишда белгиланган қоиданинг бу тарзда бузилиши турли суиистеъмолликларга йўл очиши табиий.

Булунғур районидаги 5 та фермада юқумли касаллик туфайли юзага келган карантин ҳолати давом этмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, касаллик кенг тарқалган хўжаликларда молларни гўштга топшириб, фермани наслчилик корхоналарида етиштирилган зотли ғунажинлар ҳисобига тўла-тўкис ва мумкин қадар тезроқ янгилаш чорвани оёққа турғизишнинг энг мақбул йўлидир. Бу ақида ҳаётий тажрибада тўла-тўкис исботланмоқда. Масалан, «Ғалабанинг 40 йиллиги» совхози бир неча йил илгари фермани ана шу усулда соғломлаштирди. Ижара пудрати асосида иш юритаётган мазкур ферма чорвадорлари эл дастурхонига 102 тонна гўшт, 683 тонна сут, 130 минг донадан зиёд тухум етказиб бериб, йиллик топшириқни ошириб уддаладилар.

Қўшни «Ўзбекистон Компартияси 40 йиллиги» совхози ҳам якунланган йилда шундай йўл тутди. Апрель ойида касалга чалинган моллар гўштга топширилди. Ҳувиллаб қолган бинолар дориланди. Йўлаклар, ҳовлилар — бутун территория химиявий ишлов берилиб, зарарсизлантирилди. Октябрь ойида Голландиядан олтин баҳосида 250 бош зотли ғунажин келтирилди. Чорвадорлар зотли жониворларни зоотехника фани талаблари асосида меҳр билан парвариш қилишаяпти. Ғунажинларнинг емиши анча мўл. Яъни бизда сигирларга кунига ўртача 14—15 озуқа бирлиги берилса, Голландиядан келтирилган ғунажинларда бу кўрсаткич 19,2 озуқа бирлигини ташкил этмоқда.

Зотли ғунажинлардан ҳозиргача 10 таси болалади. Улардан мавжуд сигирларга нисбатан 2 баравар кўп сут соғиб олинаётгани диққатга сазовор. Чунончи, вилоят фермаларидаги мавжуд сигирларнинг ҳар қайсисидан ҳозиргача кунига ўртача 10—12 килограммдан сут соғилаётган бўлса голланд зотли говмишлардан эса 20—27 килограммдан сут олинаяпти. Сутининг ёғлилиги 3,9—4 фоиз. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, кўнгилдагидай парвариш қилинса бу сигирлар йилига 7 минг килограммгача сут бериши мумкин.

Зоотехника талабларига кўра, қорамоллар яйловда яйратиб боқилса, шунчалик соғлом ривожланади, маҳсулдорлиги ортади. Шу жиҳатдан олганда районда янги йилдан мавжуд ҳар бош қорамол ҳисобига ўртача 10 сотихдан яйлов ажратиш масаласи ижобий ҳал этилаётгани диққатга сазовордир.

Ихтисослашган чўчқачилик хўжаликларида аҳвол қандай? Ана шу масала билан қизиққан республика «Гўшт» ишлаб чиқариш бирлашмасининг етакчи мутахассиси Юрий Михайлович Ким Жомбой районидаги «Ғалабанинг 30 йиллиги» ҳамда Булунғур районидаги «Российский» совхозларида ибратли ишларга гувоҳ бўлди. Иккала хўжаликда ҳам асосий маҳсулот — гўшт етиштириш йиллик плани ошириб уддаланди. «Российский» совхозида ҳозирги кунда 11.300 бош, яъни белгиланганидан 300 бош зиёд чўчқа асралмоқда. Ҳар бошнинг суткалик семириши 320 граммни ташкил этмоқда. Гўштга топширилаётганининг тирик вазни пландаги 100 килограмм ўрнига 124 килограммга етаяпти. Совхоз чорвадорлари якунланган йилда қарийб минг тонна ёки пландагидан 80 тонна зиёд чўчқа гўшти тайёрладилар.

Айни пайтда иккала хўжаликда ҳам маҳсулот таннархи ҳийла қимматлиги эътироз туғдиради. Хўжаликнинг ўзида озуқа етиштиришни кенг йўлга қўймасдан туриб арзон маҳсулот олиш мумкин эмас. Масалан, «Ғалабанинг 30 йиллиги» совхозида мавжуд экинзорлар эҳтиёжни атиги 20—25 фоиз атрофидагина қондиради, холос. Демак, иккала хўжаликка тегишли бу муаммо атрофлича ўрганилиб, суғориладиган экинзорлардан эҳтиёжга яраша ер майдонлари ажратиб берилиши зарур.

Ҳисоб-китобларга қараганда, сигирлардан сутнинг 70 фоизи озиқлантириш ҳисобига олинади. Сигирнинг сути тилида, деган нақлнинг аслимаъноси шу. Чорва маҳсулдорлигининг асоси бўлган озуқа жамғариш соҳасида иккала районда ҳам аҳвол кўнгилдагидай эмас. Сув тақчиллиги туфайли аксарият хўжаликларда ем-хашак жамғарилмай қолди. Булунғур районида ҳар бош шартли қорамол ҳисобига пландаги 19,6 центнер ўрнига амалда атиги 11,6 центнер миқдорида озуқа бирлиги жамғарилди. Бу пландагидан 8, бултургига нисбатан эса 7,2 центнер озуқа бирлиги кам демакдир.

Афсуски, қатор хўжаликларда мавжуд озуқа ҳам тежаб-тергалмаяпти. Улуғбек номли совхоз фермасида шундай ачинарли аҳволга дуч келдик. Бу ерда яқинда қуриб битказилган озуқа цехи бинокорлар йўл қўйган озгина камчилик туфайли бекор турибди. Ем-хашак тайёрламасдан, таркиби етарлича бойитилмасдан охурларга солинаяпти. Табиийки, сигирлар ва ғунажинлар бундай озуқани иштаҳа билан ейишмаяпти. Озуқанинг бир қисми нобуд бўлмоқда.

Сўнгги бир-икки йилда юқумли касаллик туфайли хўжалик чорваси батамом янгиланди. Бу, албатта, маҳсулот ҳажмида ҳам сезилаяпти. Совхозда 505 тонна ўрнига атиги 200 тонна атрофида сут соғилиб, белгиланган йиллик план ярмига ҳам етмади. Шундай вазиятда катта ҳаражат эвазига наслчилик корхоналаридан келтирилган зотли ғунажинлар қорни тўйғазилиб, дуруст парвариш қилинмаётганини қандай тушуниш мумкин?

«Победа» совхозида ҳам озуқанинг таги кўриниб қолган. Пичан планга нисбатан — 45, силос — 49, сомон — 69 фоиз ҳажмида тайёрланганди, холос. Шундай шароитда емхашакни тежаш, тўйимлилигини ошириш зарур. Озуқа цехи эса қишлов бошланганидан буён бекор турибди. Фозил Йўлдош ўғли номли совхозда эса озуқа «ошхонаси» ишлатилмаяпти. Таъкидлаш керак, район хўжаликларида сомон мўл. Олимларнинг фикрича, сомон буғланган ҳолда молларга едирилса, унинг тўйимлилиги бир ярим баравар ортади. Ана шундай фойдали тадбир аксарият хўжаликларда амалга оширилмаётир.

Кўраяпмизки, иккала районнинг аксарият фермаларида озуқа димлаш [illegible] риш ускуналаридан фойдаланилмаган. «Октябрь» колхозидан бошқа аксарият фермаларда соғин сигирлар учун иссиқ атала тайёрлаш йўлга қўйилмаган. Ваҳоланки, таркибига омихта ем, беда уни ва бошқа бирикмалар қўшилиб, махсус қозонларда пишириладиган бу хушхўр озуқа қишнинг ҳозирги қировли кунларида сигирлар сутини кўпайтиришда кони фойда. Нега у тайёрланмаяпти?

— Сабаби оддий, — дейишди кўпгина чорвадорлар. — Озуқа «ошхонаси»ни ишлатиш учун дизель ёқилғиси ажратилмайди.

Район ва область агросаноат ташкилотлари масаланинг мақбул ечимини топишлари зарур.

Республикамиз пойтахтидан келган мутахассислар фермалардаги бошқа камчилик ва нуқсонларни ҳам таъкидлаб ўтишди. Жумладан, «Ўзбекистон» совхозида бир неча ойдан буён сут соғиш механизмлари ишламаслиги оқибатида бу сермеҳнат юмуш қўлда бажарилмоқда. «Булунғур», «Победа» совхозларида ферма ҳовлиси девор билан тўла ўралмаган. Фермада атроф-муҳит муҳофазаси, санитария қоидаларига риоя этилмаяпти.

Текшириш якунлари иккала районда ҳам партия, совет ходимлари, мутахассис чорвадорлар, хўжаликлар раҳбарлари иштирокида атрофлича муҳокама қилинди. Мавжуд камчилик ва нуқсонларни мумкин қадар тезроқ бартараф этишга қаратилган йўл-йўриқлар кўрсатилди.

М. ЭРАЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Сирдарё область Пахтакор районидаги Акмал Икромов номли совхоз чорвадорлари ўтган йилни муваффақиятли якунладилар. Давлатга 610 тонна ўрнига 625 тонна сут, 72 тонна ўрнига 76 тонна гўшт сотилди. Бузоқ олиш ва тухум тайёрлаш режалари ҳам ошириб бажарилди. Улар янги йилда эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш учун қишловни соз ўтказмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: 1. Бош зоотехник Бобош Тўланов (чапдан иккинчи), чорвадорлар Комил Абдумаликов, Қодир Ғойибназаров ва Суннат Маматқулов. 2. Илғор сигирсоғар Раъно Тоғаева. У жорий йилда ҳар бош говмишдан 2600 килограммдан сут соғиб олишга аҳд этган. 3. Молхонанинг ички кўриниши.

У. ҚЎШВОҚОВ
олган суратлар.

ФЕРМАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ОХУНБОБОЕВ

Райондаги Ленин номли колхоз чорвадорлари тармоқни интенсив ривожлантириш йўлидан бораяпти. Бу ерда якунланган йилда гўшт, сут, тухум етиштириш ҳамда тайёрлаш режалари муддатидан анча илгари ошириб бажарилди. Шу кеча-кундузда ферма ходимлари 1990 йилнинг дастлабки кварталига белгиланган кўрсаткичларни муддатидан барвақт эгаллаш учун интилаяптилар. Чорвачилик комплексида 30 дан зиёд молбоқар меҳнат қилмоқда. Маҳсулдорликни ошириш учун мусобақанинг олдинги сафларида Дилором Олимова, Кимёхон Тўраева, Тожихон Мадумарова, Ҳавохон Аҳмедова сингари сигирсоғарлар боришаяпти. Дилором Олимованинг номзоди район Совети депутатлигига кўрсатилди. Бу бутун ферма коллективига ишонч рамзидир.

Ҳ. ОРИПОВ.

ЛЕНИН ЙЎЛИ РАЙОНИ

Воси Нурматов чўпонлик таёғини қўлга олганига чорак асрдан ошди. У ўтган давр мобайнида қишнинг аёзли, ёзнинг жазирама кунларида сурув кетидан юриб меҳнатда тобланди. Асл чорвадор шу кунларда ёрдамчиси Раҳмон Менглиқулов билан Охунбобоев номли совхознинг 550 бош қўйини боқмоқда. Ўтган йили отарда ҳар юз бош совлиқдан 102 тадан қўзи олинганди. Жорий йилда азаматларнинг режаси юксак. Улар қўй-қўзиларни қишловдан беталафот олиб чиқиб, қўзилатиш мавсумини ҳар тарафлама шай кутиш учун курашмоқдалар. Қўйлар юқори даражада семиз ҳолда қишловдан ўтаяпти.

Т. ЭШКЕЛДИЕВ.

ПАЙАРИҚ

Киров номли совхознинг Ҳурмат ордени нишондори бош чўпон Юнус Собировни барча омилкор чорвадор сифатида яхши билади. У бу ардоққа ўзининг ишчанлиги, чорва илмини пухта эгаллаганлиги туфайли эришаётир. Моҳир чўпон бошлиқ отарда қишловга етиб-ортадиган миқдорда ем-хашак жамғарилган. Ҳар бош совлиққа кунига 300 граммдан ем берилаяпти. Юнус Собиров 1990 йилни кўтаринки кайфиятда бошлади. У ҳар юз бош совлиқдан 110 тадан қўзи, ҳар қўйдан 3 килограммдан жун олиш мажбуриятини қабул қилган. Унинг шу кунлардаги меҳнати юксак аҳдига яраша бўлаётир.

Я. НУРИТДИНОВ.

САРИОСИЁ

Мана ўн бир йилдирки, Ҳамробиби Худоёрова сигирсоғарлик касбини шарафлаб келаяпти. У фидокорона меҳнати, зиммасидаги режаларни муттасил ошириб бажараётганлиги учун ҳам Карл Маркс номли колхознинг Икром Донийёров мудирлик қилаётган ферма чорвадорлари ичра катта обрў қозонган. Ҳамробиби қарамоғида 22 бош говмиш бор. У йил охиригача давлатга 31 тонна сут топшириш мажбуриятини қабул қилган. Илғор чорвадордан ибрат олган Мавжуда Шокирова, Қурбоной Ҳакимова, Сайёра Абдиева каби сигирсоғарлар ҳам беллашувда ортда қолишмаяпти. Улар ҳар бош сигирдан кунига 9—10 килограммдан сут соғишмоқда.

Р. НИЗОМИТДИНОВ.

БОШ КОНСУЛЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

4 январь куни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси М. М. Мирқосимов Монголия Халқ Республикаси, Афғонистон Республикаси, Ҳиндистон Республикаси, Ливия Араб социалистик халқ жамаҳириясининг Тошкентдаги бош консуллари Ц. Буянтогтохни, Ғ. Ҳ. Ҳамгарни, Й. Кумарни, А.-М. А.-Г. Умронни ва Куба Республикаси консуллик пунктининг мудири Н. Д. Косепсионни қабул қилди.

Бош консулхоналар бошлиқлари республика ҳукумати бу йил амалга ошириладиган вазифалардан хабардор қилиндилар.

Ҳар иккала томон Ўзбекистон билан бош консуллар вакиллари бўлган давлатлар ўртасида дўстлик ва турли соҳалардаги ҳамкорлик муносабатлари мустаҳкамланади ҳамда ривожланади, деб ишонч билдирди.

Суҳбатда Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ИҚТИСОДИЁТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ОДАМЛАР ЭҲТИЁЖИНИ ЎЙЛАБ

Янги йилнинг дастлабки кунида Андижон механика заводида ишлаб чиқариш биноси фойдаланишга топширилди. Бунинг натижасида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, улар сифатини яхшилаш мумкин бўлади.

Ишлаб чиқариш биноси қарийб 6 минг квадрат метр майдонни эгаллаган. Цехда қулай маиший шароит яратилган. Дам олиш, шахсий гигиена хоналари бор. Бу бино ҳавони янгилайдиган кучли кондиционерлар ҳамда ҳар бир иш ўрнида алоҳида вентиляция қурилмалари билан жиҳозланган.

Республика Қурилиш министрлигининг 162-тресги бригадалари бунёд этган цехга ярим автомат линиялар, энг янги босма ва термопласт автоматлар ўрнатилган. Улар қўл меҳнатидан фойдаланишни деярли бутунлай истисно этади.

Корхона директорининг ўринбосари Р. Абдуқодировнинг хабар қилишича, янги қувватлар маҳсулот ишлаб чиқаришни йилига 25 фоиз кўпайтириш имконини беради. Шу йилнинг ўзидаёқ савдога қарийб 7 миллион сўмлик оммавий эҳтиёж буюмлари чиқарилади. Ўзбекистон дўконлари пештахталарида ва ундан ташқарида ҳам кўплаб йиғма каравотлар, болалар манежлари, боғларга ўрнатиладиган арғимчоқлар, деворга ўрнатиладиган илгичлар, боғларда ишлатиладиган замбилғалтаклар пайдо бўлади. Янги буюмлар ҳам чиқарилади: масалан, болаларнинг «Маҳмуджон» деб аталган аравачасини олайлик. Янги цехнинг меҳнат соҳасидаги таржимаи ҳоли ана шу аравачаларни кўплаб ишлаб чиқариш билан бошланди.

КООПЕРАТИВ ҲАВО ЙЎЛЛАРИ

Тошкент-Нукус ҳаво йўлида ТУ-154 самолёти қўшимча равишда қатнай бошлади. У ҳали одат тусига кирмаган бўлса ҳам, янгича иқтисодий шароит учун табиий ҳолдир. Бу ҳаво йўлининг ўзига хос хусусияти шундаки, одатдаги маршрут бўйича учган самолётни тошкентлик учувчилар эмас, балки нукуслик учувчилар бошқаришди. Мамлакат гражданавиациясида жуда қиммат турадиган самолётлардан фойдаланишнинг кооператив усулларини жорий этиш туфайли шундай қилиш мумкин бўлди. Бинобарин, хўжалик ҳисобида ва иқтисодий мустақиллик шароитида бундай иш юритишга ҳамманинг ҳам қурби етавермайди.

— Иттифоқимиз ҳаво йўлларида ТУ-154 самолётини бошқариш қорақалпоқ авиаторлари учун катта шарафдир, — дейди дастлабки рейсда экипажни бошқарган маҳаллий отряд командири Ж. Оразбоев. Бу экипаж Нукус авиакорхонаси Тошкентдан ижарага олган самолётни бошқарган эди. — Мазкур рейс натижасида анча мураккаб электрон техника асбоблари билан жиҳозланган самолётлардан фойдаланишнинг янги босқичи бошланди. Кооперация Тошкент авиакорхонаси воситачилигида маҳаллий авиацияни анча тез ривожлантиришга имкон беради. Энди Нукус орқали ўтадиган барча самолётлар, шу жумладан оғир машиналарни ҳам қорақалпоқ экипажлари бошқаришади. Яқин орада ТУ-154 самолёти Запорожьега, май ойида эса Кривой Рогга бориб қайтадиган бўлади.

Самолётлардан фойдаланишнинг кооператив усули Нукус отряди молиявий аҳволини анча ўнглаб олишга имкон беради. Бу отряд хўжалик ҳисобига ўтилиши муносабати билан зарар кўра бошлаган ва давлатдан қарздор бўлиб қолган эди. Нукус учувчилари ижарага олинган ТУ-154 ва шунга ўхшаш яхши фойда келтирадиган самолётларда хизмат қилиш натижасида оладиган фойда давлатдан қарз олишни тўхтатиш учун имконият яратади. Нукус аэропортига алоқадор барча ҳаво йўлларини кооператив усулига ўтказишни 1991 йилда тугаллаш режалаштирилган. Бунда граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг мутахассислари ёрдам беришади. Қорақалпоғистонлик учувчилар ва штурманлар янада замонавий машиналарни бошқариш кўникмасини Қозоғистон ва Туркманистон авиакорхоналарида ҳам ҳосил қиладилар. Кооперация йўловчиларга хизмат кўрсатишни яхшилашга ҳам ёрдам беради.

(ЎзТАГ).

МУНОСИБ НОМЗОДЛАР

Республикамизда Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига номзодларни рўйхатга олиш давом этмоқда. ЎзТАГ мухбирлари округ сайлов комиссияларидан қуйидаги номзодларни рўйхатга олганликлари тўғрисида хабар қилдилар:

470-Янгиариқ сайлов округидан — Янгиариқ район марказий касалхонаси бош врачининг ўринбосари О. Эржонов; «Хоразмводстрой» трестига қарашли Янгиариқ механизациялашган кўчма колонна ғишт терувчилар бригадасининг бошлиғи Р. Нурметов.

* * *

3-Фарҳод сайлов округидан — Тошкент шаҳридаги 44-ўрта мактаб директори О. П. Федина.

* * *

138-Бўз сайлов округидан — Бўз педагогика билим юртининг директори Т. Низомов; Андижон область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Б. У. Йўлдошев.

* * *

179-Галаосиё сайлов округидан — Бухоро район ижроия комитетининг раиси С. Т. Жўраева; Бухоро районидаги «Бухоро» колхозининг раиси Х. Я. Ражабов.

* * *

206-Марказий сайлов округидан — Қарши шаҳар партия комитетининг биринчи секретари К. Ж. Ҳаққулов.

* * *

252-Жомашўй сайлов округидан — Задарё районидаги «Правда» колхозининг бригада бошлиғи А. М. Давронов; Задарё районидаги «Наманган» совхозининг бўлим бошқарувчиси А. Убайдуллаев.

* * *

355-Куйбишев сайлов округидан — Сурхондарё область Денов районидаги С. Раҳимов номли колхоз правлениесининг раиси Н. Файзуллаев.

* * *

446-Найманча сайлов округидан — Фарғона область Фрунзе районидаги «Сирдарё» совхозининг бош агрономи Т. Ҳайдаров; Фрунзе районидаги механизациялашган ўрмон хўжалигининг директори М. Хўжаев; Фрунзе районидаги «Коммунизм» совхозининг директори А. Ниёзов.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари ва маҳаллий Советлар депутатлари сайлови олдидан

Комиссар Александр ЗАХАРОВ

Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг бошлиғи, генерал-лейтенант Александр Имаметдинович Захаров «СССР Қуролли Кучларида Ватанга хизмати учун» II даражали ордени билан тақдирланганда: «Менинг хизматим — менинг ҳаётим, мен бажараётган вазифа танаффуссиз ураётган юракка ўхшайди. Ўқишим, изланишим ҳам шундай асосга қурилган: илмий таҳлиллар ва ҳар бир масаланинг сўнгги аниқлигигача ажрата билишга, уларни чуқур ўрганишга интиламан», деган эди.

Бу воқеага анча бўлди. Ўшанда Захаров — танк дивизияси сиёсий бошқармасининг бошлиғи сифатида ўқув машғулотларида қатнашаётганди. Танкчилар белгиланган вақтда тайинланган масофага чиқишар, гоҳ ҳужумга, гоҳ ҳимояга ўтишарди. Ҳаракатларнинг бир хиллиги, машиналар тезлигининг сустлиги «жанг майдони»да яққол кўриниб турарди.

Ярим тунгача Захаров жангчилардан ажралмади. Экипаждагилар билан суҳбатлашди.

— Ғалабага шу ерда — жанг майдонида эришилади, — деганди у. — Лекин мағлубиятга учраш ҳам шу ерда юз бериши ҳеч гап эмас. — Захаров штаб палаткаси томонга қаради. — Штаб барча ҳаракатларнинг ижодий ташкилотчисидир. Энг пухта ва чуқур ўйланган аниқ ҳаракатлар муддатида амалга оширилиши, тажрибада қўлланиши ҳамда улар устидан назорат қилиниши кераклигини афсуски, кеча яхши ўйлаб кўрмагансиз...

Захаровни ҳар бир ишни охирига етказмай қўймайдиган, масаланинг моҳиятига етмай туриб бирон ишга қўл урмайдиган, чидамли, гоҳида қизиққон, ҳаётни севувчи киши, деб таърифлашади. Ҳамкасблари орасида унинг ёшларга муносабати ҳақида кўп гапиришади. Ҳали етарли тажриба, кўникмага эга бўлмаган ёш штаб офицери С. Маргин Захаров кўмагида чинакам инсон бўлиб етишгани, ўз ишидаги нуқсонларидан қутулгани ҳақидаги воқеани эслаб, Захаров уни бир ўқувчидек тарбиялаганини, хизматдошларига, қўл остидаги кишиларга муомала қилиш маданиятини астойдил ўргатганини гапирди.

Сиёсий ходим — комиссар Захаровнинг ички дунёси, фикрлаш доираси ниҳоятда кенг. Фан янгиликлари, бадиий кўргазмалар, театр премъераларидан тортиб хоккей янгиликларигача унинг учун қизиқ ва айни пайтда керакдир. Оилада ўз ўрнини мустаҳкам эгаллаган Александр характерида унинг болаликдаги оғир кунлари, онаси Полина Ивановна қўлида уруш йилларидаги қийинчиликлар акс этгандек. Саккиз йиллик мактабни тугаллаган Сашанинг бирдан-бир орзуси ҳарбий хизматчи бўлиш эди. Аммо тақдир тақозоси билан заводга ишга кирди. Тез орада 4-разрядли фрезерчи бўлди. Ҳарбий билим юртига ҳам ишчилик, ҳам кечки мактаб сабоқлари билан кириб келди...

Турли сиёсий лавозимлардаги хизматлар, академия ва яна ҳарбий хизматдаги сиёсий фаолият... Унинг биринчи офицерлик аттестациясида келтирилган ушбу сатрларга эътибор беринг: «Лейтенант А. И. Захаров — интизомли, виждонли офицер. Ташкилотчи, жангчилар билан ишлашни яхши кўради. Коллективга тез аралашади...» Захаровнинг тўғрисўзлиги, ҳақиқатгўйлиги, ҳар бир масалага ижодий қараши ҳақида ҳам кўп гапириш мумкин.

У ҳақиқий танкчи. Машинани жон-дилдан севади. Янги техника ўрганилаётган пайтда Захаров биринчилардан бўлиб ўзлаштиришга киришади.

Янгиликни тез илғаб олиш, уни ҳаётга татбиқ этиш Захаров хислатларининг яна бир қиррасидир. Кимки ўз ишини севса, қадрласа, янгиликка лаббай деб жавоб берса, партия ва давлат эҳтиёжлари билан ҳисоблашса унга омад ҳамиша ёр бўлади. Юқоридан бирон-бир «садо» чиқмагунча кутиш, ўз фикр доираси даражасида мустақил қарор қабул қила олмайдиганлардан яхшилик кутиш қийин.

Бош сиёсий бошқарма генерал майор Захаровни Афғонистонга — чекланган Совет қўшинлари сиёсий бошқармасининг бошлиғи сифатида юборишни лозим кўрганда ҳеч ким қаршилик кўрсатмади. Чунки унинг характери, иш юритиш услуби билан таниш кишилар қанчалик оғир шароит юзага келмасин Захаров бу вазифани уддалай олишига шубҳа қилишмасди.

Энди хулоса қилиш мумкин. Оз фурсат ичида Захаров «афғонлар» орасида сиёсий ишлар савиясини кучайтирди. У хонада ўтирмасди. Энг қайноқ «нуқталар» унинг қўнимгоҳига айланганди...

Кичик сержант Р. Кусаев командирлик қилган назорат нуқталаридан бири — «афғон ҳаёт йўли» деб ном олган Совет Иттифоқи билан Афғонистонни боғловчи айланма тоғ йўлида жойлашганди. Муҳим ҳарбий аҳамиятга эга ушбу йўл бежиз «ҳаёт йўли» деб аталмасди. 4 минг метр баландликдаги бу қароргоҳда афғон шамолию афғон ҳарорати ҳукмронлик қиларди. Бир неча совет жангчиси қўриқлаётган кузатув пунктига келган Захаров аскарлар билан дилдан суҳбатлашди. Кун бўйи улар билан бирга бўлди. Хайрлашув чоғида эса жангчи-ўғлонлар:

— Хавотирланманг, ўртоқ генерал, уялтириб қўймаймиз, — дейишди ишонч билан.

Захаров ҳаётида бундай дақиқалар кўп бўлган. Кишилар билан учрашганида, кичик ё катта йиғинларда иштирок этганида, вертолёт, бронетранспортёр, штаб палаткаларида, окопларда шундай ҳолат юз берарди.

«—Кўпинча ёшларни бефарқликда, эътиборсизликда, ўйламасдан иш қилишда айблашади, деб ёзади «Красная Звезда», газетасида Захаров. — Лекин мен бундай эмас, деб ҳисоблайман. Биз афғон тупроғида фарзандларимизнинг чуқур эътиқодли, асл ватанпарварликларининг кўп бор гувоҳи бўлдик. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ўз набиралари билан ҳақли равишда фахрлансалар арзийди. Улар ўрнини онгли ва мағрур, ҳақиқий эр кишилар тўлдираётир...».

Захаров виждон амрига ҳеч қачон қарши бормаган. Шунинг учун ҳам у ёзган сатрлар ўз-ўзидан битилгани йўқ. Бу — Туркистон ҳарбий округи командирлари, сиёсий ходимлар, партия ва комсомол аъзолари, қолаверса катта қалб эгаси Захаров олиб бораётган тажриба ва тарбия натижаларидир. Унинг атрофи ҳамиша одамлар билан гавжум бўлади. Уларнинг фикру ўйи, кечинмалари, ташвишлари Захаровга аён. Шу боис ҳам кечагина хизматга чақирилган аскар йигитдан тортиб, тажрибали командирларгача генерални ҳурмат қилишади, унинг ортидан эргашишади.

Яқинда бўлиб ўтган сайловолди йиғилишида 339-Учқизил сайлов округидан Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига генерал Захаров номзоди кўрсатилди. Ўйлаймизки, Александр Имаметдинович сайловчилари ишончини шараф билан оқлайди.

А. ЛИЗИЧЕВ,
Совет Армияси ва Ҳарбий-денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи, армия генерали.

МЕЪМОРЧИЛИК МУАММОЛАРИ

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ ҲАРАКАТ ДАСТУРИНИ УҚИБ...

Маълумки, кейинги ўн беш-йигирма йил мобайнида қишлоқларда мактаб, болалар боғчалари, маданий-маиший бинолар, инженерлик тармоқлари барпо этиш, ободонлаштириш ишлари етарлича бўлмади. Қурилишни комплекс равишда олиб бориш мувозанати бузилди. Тежаш баҳонасида кўплаб лойиҳалар ўта соддалаштириб юборилди. Бу иморатлар бир-бирига ўхшаб қолишига олиб келди. Меъморчилик санъати ва шу соҳа намояндаларининг фаолияти қишлоқларни қуришда ўз ифодасини тўла топмади.

Ҳозир мамлакатимизда барча соҳаларда қайта қуриш бўляпти, аҳвол яхшиланмоқда. Меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини ошириш, уларнинг маънавий эҳтиёжларини қондириш партия, совет ва хўжалик ташкилотлари фаолиятида тобора кенг ўрин эгаллаяпти. Жумладан, кейинги йилларда областимизда турар жой ҳамда маданий-маиший бинолар қурилиши ҳажмини кенгайтириш, ташкилотлар моддий базасини мустаҳкамлаш, лойиҳаларни такомиллаштириш соҳаларида анчагина ишлар қилинаётир.

Минг-минглаб кишиларнинг манфаатларига дахлдор бўлган уй-жой ҳамда маданий-маиший бинолар қурилиши бўйича комплекс программа ишлаб чиқилиб, ҳаётга тадбиқ этилмоқда. Унга мувофиқ область миқёсида 19 миллион квадрат метр ҳажмда уй-жой, 392 минг ўринли мактаблар, 240 минг ўринли болалар боғчалари, 9,3 минг ўринли шифохоналар ва бошқа кўплаб маданий-маиший бинолар ҳамда инженерлик иншоотларини қуриб, ишга тушириш кўзда тутилган. Турар жой қурилишига корхоналар, колхозлар ва аҳолининг, шунингдек маҳаллий Советларнинг маблағлари жалб этилади. Жумладан, уйларнинг 6,4 миллион квадрат метрини якка тартибда, 5,2 миллион квадрат метрини кооператив усулда барпо этиш белгиланган.

Ушбу ҳаракат дастури область, район меъморчилик органлари зиммасига катта масъулият юклаб, уларнинг олдига улкан вазифалар қўйди. Ҳар бир қишлоқнинг эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда уй-жой қурилиши ҳажмини аниқлаш, бош планлар ҳамда ранг-баранг лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланишига амалий ёрдам бериш зарур! Ана шу ишларни амалга ошириш мақсадида область, шаҳар, район меъморчилик ва ободонлаштириш органларидаги мутахассислар сони бир мунча кўпайтирилди, ижодий ишлар кўлами кенгайтирилди. 1989 йилнинг бошидан бу бўлинмалар қошида хўжалик ҳисобида ишловчи лойиҳалаш бюролари ташкил этилди.

Уларнинг кучи билан ўтган давр ичида якка тартибда қуриладиган турар жойларнинг 20 дан зиёд хили лойиҳалари тайёрланди. Давлат маблағлари ҳисобига барпо этиладиган уйларнинг 30 дан ортиқ кўринишдагиси маҳаллий шароитларга мосланиб, қайта ишлаб чиқилди. Ушбу лойиҳалар асосида Китоб, Шаҳрисабз, Яккабоғ, Қамаши, Ғузор ва бошқа районларда якка тартибдаги уйлар қурилаяпти.

Областимизда 1986 йилгача мавжуд 1.061 қишлоқдан фақат 381 тасида бош план мавжуд эди. Улар колхоз, совхозларнинг истиқболли деб белгиланган асосий ва ёрдамчи посёлкалари эди. Қолган 600 дан зиёд кичик қишлоқларнинг аҳолисини марказлашган посёлкаларга кўчириб ўтказиш мўлжалланган эди. Турмуш мураккабликлари ўз вақтида тўла ҳисобга олинмаганлиги сабабли бу режа амалга ошмади. Кам аҳоли яшайдиган кичик қишлоқлар ижтимоий тараққиётда анча орқада қолиб кетди. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш мақсадида биринчи навбатдаги тадбирлар кўрилмоқда. Кичик қишлоқларнинг сони аниқлаб чиқилди ва бу жойларда энг аввало қурилиши зарур бўлган бинолар белгилаб олинди. Уч йил ичида шу ерларда қуриладиган бир миллион квадрат метр саҳнли уй-жой, 284 та мактаб, 124 та болалар боғчаси, кўплаб соғлиқни сақлаш, маданий-маиший биноларнинг техник ҳужжатлари тайёрлаб берилди. Кичик қишлоқларнинг 320 тасига бош план тайёрлаш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирлар область ижроия комитети томонидан маъқулланди.

Ана шу муҳим ишга республика лойиҳалаш институтларининг филиаллари кооперативлар жалб этилди. Улар ёрдамида кейинги икки йилда 110 дан зиёд кичик қишлоқларнинг бош планлари ишлаб чиқилди. Шундан 40 таси бизнинг бош бошқарма ҳузуридаги хўжалик ҳисобида иш юритувчи лойиҳалаш бюроси мутахассислари томонидан тайёрланди. Худди шу бўлинма ҳамда кооперативларнинг ижодий гуруҳлари томонидан Қарши, Шаҳрисабз, Ғузор, Чироқчи, Китоб, Косон, бошқа районлар учун маданият ва истироҳат боғлари, ҳиёбонлар, колхоз бозорлари, автостанция, вокзал биноларини таъмирлаш, кўплаб савдо, умумий овқатланиш ҳамда хизмат кўрсатиш биноларининг лойиҳалари ишлаб чиқилди ва қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Уларнинг меъморчилик ечими, тарихий анъаналарни ва табиий-иқлим шароитни ўзида мужассамлаштирганлиги ҳамда маҳаллий қурилиш материаллари қўлланилганлиги билан тубдан фарқ қилади. Лойиҳаларда тоғ ва дарё тошлари, мармарлар, пардозли ғиштлар, сопол, ёғоч ҳамда ганчкорлик кенг кўламда қўлланилган. Бу эса биноларнинг ташқи кўринишини тубдан яхшиламоқда, кишиларга завқ-шавқ бағишлаяпти.

Кейинги пайтларда областимиз меъморлари иттифоқ, республика миқёсида энг яхши лойиҳа ечимлари учун ўтказилаётган кўрикларда фаол иштирок этиб, фахрли ўринларни эгалламоқдалар. Бош бошқармамиз меъморлари М. Хидиров ва А. Аллаёров қишлоқ учун бир-икки қаватли, якка тартибдаги уй-жой бинолари ва 400 ўринли клубнинг энг яхши лойиҳаси учун ўтказилган республика кўригида иккинчи ҳамда учинчи ўринларни олишга муваффақ бўлишди. Кўпгина ижодкорлар область миқёсидаги конкурсларда муваффақиятли қатнашдилар. Ҳозирги пайтда районлардаги бўлинмаларда 50 нафардан зиёд малакали меъмор ижод қилмоқда. Ана шу мутахассислар Украина ва Болтиқбўйи республикаларига тажриба алмашиш учун юборилди.

Областда белгиланган ижтимоий тараққиёт дастурининг тўла-тўкис амалга оширилиши учун меъморчилик ғоятда зарурлиги ҳисобга олиниб, республикада биринчилар қаторида колхоз ва совхозларда шу иш билан шуғулланувчи мутахассис вазифаси жорий этилди. Кейинги икки йилда мавжуд 172 колхоз ва совхознинг 140 дан ортиғи меъморлар билан таъминланди. Хўжалик архитекторларининг иш фаолиятини яхшилаш мақсадида область миқёсида икки маротаба кенгаш, тўртта махсус йиғилиш ўтказилиб, кўргазмалар ташкил этилди. Уларнинг бевосита иштирокида 1988—1989 йиллар мобайнида уй-жойга муҳтож 25 мингдан зиёд оилага томорқа ажратиб берилди ва қурилиш ишлари назорат қилиб борилаяпти.

Амалга оширилаётган тадбирларни таъкидлаш билан бирга соҳанинг ўзига хос муаммоларини, қийинчиликларини ҳам тилга олиш зарур. Ҳозиргача шаҳар ва районлардаги бўлинмаларимизга автотранспорт воситалари ажратилмаган. Қурилишга доир техник-норматив адабиётлар, лойиҳалаш ишларидаги янги маълумотномалар ва бошқа зарур ҳужжатлар етишмайди. Лойиҳалаш кооперативларининг ёпилиши муносабати билан кичик қишлоқларни бош планлар билан таъминлаш масаласида жиддий қийинчиликларга учраяпмиз. Чунки шундай уюшмалар томонидан катта ҳажмдаги ишлар олиб борилаётган эди. Уларнинг ёрдамида қисқа вақт мобайнида 50 га яқин бош план тайёрланганди. Шу муносабат билан областдаги кичик қишлоқлар учун бош планлар тайёрлаш масаласини ҳал этишда республиканинг тегишли идора ва ташкилотлари амалий ёрдам беришлари зарур. Акс ҳолда кўзда тутилган тадбирларни амалга ошириш узоқ даврга чўзилиб кетиши мумкин.

Ўзбекистон Компартиясининг сайловолди ҳаракат дастурида «Партия, совет, хўжалик идораларининг кучғайрати уй-жой қурилишини жадаллаштиришга қаратилади... Барча ижтимоий, иқтисодий вазифаларнинг ҳал этилиши қурилиш комплексидаги ишларнинг аҳволини тубдан яхшилаш билан боғлиқ», — деб таъкидланган. Областимиз меъморлари, ободонлаштиришга, дахлдор мутахассислар ўз ишларини бугунги талаблар асосида ташкил этишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Ю. ҚУРБОНОВ,
халқ депутатлари Қашқадарё область Совети ижроия комитети меъморчилик ва шаҳарсозлик бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ХУШХАБАРЛАР

Тошкент тўқимачилик комбинатининг меҳнат коллективи меҳр-мурувват фондига 2 минг сўм пул ўтказди. Пойтахтнинг Фрунзе райони ветеранлар кенгаши ташкил қилган бу фонд 70 сўмдан кам нафақа ёки пенсия олаётган ёлғиз қариялар ва оилаларга ёрдам беради. Тўқимачилар меҳнат коллективи кенгашининг қарори билан ажратилган бу маблағни ўтган йили комбинатнинг барча фабрика ва корхоналарининг меҳнатчилари ишлаб топишган эди. Илгари комбинатда ишлаган кўпгина ветеранлар энди қўшимча пул олишади.

* * *

Бухорода «Госкоминтуруст»нинг бўлимига қарашли қаҳвахона ва қандолатчилик цехи ишлай бошлади. Улар учун янги бино қуришнинг ҳожати бўлмади. Маҳаллий тикувчилик бирлашмаси бўшаб қолган эски биносининг бир қисмини қандолатчилар ихтиёрига берди. Машина, ускуналар Италиядан келтирилди. Бу ерда меҳмонларга бир неча хил музқаймоқ, торт, пирожное ва пишириқларни таклиф қилишаяпти. Уддабурон ширинпазлар ҳар ойда 47—48 минг сўмлик маҳсулот сотишни мўлжаллашаяпти.

* * *

Дастлабки сони обуначиларга етказиб берилган янги газета «Крилья Узбекистана» деб аталади. Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг, тармоқ жамоат ташкилотларининг ҳафталик матбуот органи беш минг нусхада чиқа бошлади. Авиаторларга ҳам, йўловчиларга ҳам мўлжалланган мазкур нашрда хўжалик юритишни қайта қуриш муаммолари тўғрисидаги, осмон саёҳатчиларига хизмат кўрсатишнинг янги шакл ва истиқболлари ҳақидаги маълумотлар бериб борилади. Шу йилнинг ўзидаёқ газета ўзбек тилида ҳам чиқа бошлайди.

(ЎзТАГ).

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ХАБАРОВСК. Амурбўйи корхоналари ва ташкилотлари «Экспа» давлат кооператив концерни ҳузурида тузилган «Экспабанк» счётига пул ўтказа бошладилар. Устав фондига пул қўшган ҳар қандай давлат ташкилоти ёки кооператив бу ишда шерик бўлиши мумкин. Бу уларга кафолатли даромад ва фойданинг бир қисмини дивиденд сифатида олишгина эмас, шу билан бирга банкни бошқаришда қатнашиш имконини ҳам беради.

* * *

ЧИМКЕНТ. Чимкентда ЭҲМ асосида ишловчи Қозоғистонда дастлабки «Кварц» автомат телефон станцияси ишга туширилди. У соатига шаҳарлараро 1500 каналда олиб бориладиган суҳбатлардан қарийб 160 мингтасига хизмат қила олади.

* * *

ШЕМУРША. (Чувашия АССР). Саманта Смитнинг номи тинчлик учун ёш курашчиларнинг Волгадаги учрашувининг шартли белгиси бўлди. Чувашиянинг Шемурша қишлоғида америкалик ана шу қизчанинг номи билан аталувчи байналмилал дўстлик клубларининг биринчи Бутуниттифоқ слёти очилди. Анжуманга Украинадан, Камчаткадан, Уралдан, Белоруссия, Қирғизистон, Ленинград ва Москвадан келган болалар тўпланишди.

* * *

МОСКВА. Халқлар дўстлиги давлат театри Москвада ўтказаётган «Бенефислар» туркумининг мақсади — пойтахтлик томошабинларни мамлакатдаги янги ижрочилар ва ижодий коллективларнинг санъати билан таништиришдир. Москва саҳналарида Қозоғистон ССР «Олмаотанинг ёш балети» классик рақс давлат ансамблининг дебюти бўлади.

* * *

СИМФЕРОПОЛЬ. Қримнинг область марказида иккита оилавий болалар уйи очилди. Николай ва Елена Горелкинлар тўрт нафар кичкинтойни, Виктор ва Ирина Кожухаровлар эса беш болани ўз оилаларига қабул қилдилар. Савдо ташкилотлари шаҳар ижроия комитети ажратган беш хонали квартираларни жиҳозлашга кўмаклашди, кооперация ходимлари касаба союзларининг область комитети эса жамғарма банкида болалар учун счёт очди.

* * *

ТБИЛИСИ. Грузия театр, мусиқа ва кино санъати давлат музейи ўз биносига эга бўлди. Коллектив Тбилиси марказидаги кўҳна, ҳашаматли бинога кўчиб кирди. XIX аср меъморчилиги ёдгорлиги бўлган бу бинода 200 мингдан зиёд нодир буюм сақланади.

(ТАСС).

БУ ЕРДА ИНСОН АЗИЗУ МУКАРРАМ

Гулзина Нормуҳамедова бухгалтерияга келиб, муддаосини айтди:

— Биласизлар, бадавлат эмасман. Эримдан айрилдим. Тўртта болам бор. Баҳоли қудрат тўплаган жамғармамиздан бироз қолган. Мана 3 минг сўм. Билишимча, колхоз қимматбаҳо пай қоғозлари чиқарармиш, ана шу хайрли ишга мен ҳам ҳиссамни қўшмоқчиман. Бу, колхозга ҳам фойдали, хўжалик бойигач қарзни устамаси билан тўлайди, иш ҳақи ҳам кўпаяди.

Колхоз раиси Рустам Раҳбарович Акбаров ташаббуси билан правление ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш мақсадида қимматбаҳо пай қоғозлари чиқаришга қарор қилганидан сўнг ўтган вақт ичида кассага 320 минг сўм тушди. Қимматбаҳо қоғозлар ўзаро манфаатли шартлар асосида чиқарилди. Колхоз маблағларини бир йилга топширган кишига икки фоиз, икки йилга топширганларга уч фоиз, уч йилга топширган кишиларга эса олти фоиз устама тўлайди. Бундан хўжаликнинг ўзи ҳам наф кўради, ишлаб чиқариш жадал ривожланаяпти. Кўп нарсаларни янгидан бошлаш зарур. Ҳаммасига пул керак. Бинобарин, пайчилар маблағи 400 ўринли ёзги кинотеатр, иккита чойхона қуриш имконини берди. Миллий ҳаммом қурилиши бошланди, бунинг учун Намангандан усталар чақирилди, Тошкентдай азим шаҳарда бу иш қўлидан келадиган моҳирлар топилмади. Қимматбаҳо қоғозлар чиқариш ишбилармон колхоз раисининг кўпдан-кўп тадбирларидан бири.

Ер фарзанди бўлиш тинибтинчимасликни тақозо этади. Баъзилар борки, бир аср яшаса-да суви қалқимайди—нафи тегмайди. Биров эса ўзи ҳам тинмайди, бошқаларни ҳам тинчитмайди, қўйиб берсанг тоғни талқон қилади. Собиқ ўқитувчи Рустам Раҳбарович Акбаров Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси бўлгач ана шундай кишилардан эканлигини кўрсатди.

Бу хўжаликнинг ўзига хос хусусиятларидан бири шаҳар билан туташлигидир. Бундай «яқинлик» баъзан унга панд ҳам беради. Шаҳар кенгайиб, колхоз ерларини комига тортмоқда. Бир вақтлар унинг чегараси Тошкент телеминорасигача етарди, илгари ферма бўлган жойда ҳозир кўп қаватли турар жой бинолари қад ростлаган. Фақат ўтган йилнинг ўзида колхоз экинзорлари яна 50 гектар қисқарди. Бироқ яшаш зарур, экинзорлар қисқарсада шаҳарни маҳсулот билан таъминлаш керак. Колхозда бор-йўғи 406 гектар ер қолди. Шундан 220 гектарига сабзавот экилмоқда, 134 гектари эса боғлар. Қолганида иморатлар. Хўжалик коллективи ёмон яшамаяпти, тер тўкиб ишлашмоқда, бадавлат хўжаликлар сафида мустаҳкам турибди. 1988 йилда 1 миллион 430 минг сўм фойда олинган эди. Бултурги натижалар эса бу кўрсаткич 1 миллион 900 минг сўм бўлишидан далолат бермоқда. Ҳолбуки, бултур озмунча табиий офат рўй бергани йўқ. Деҳқонлар табиат синовига мардонавор дош бердилар, совуқ урган ниҳолларни қайта экдилар. Шу тариқа ҳар гектардан 380 центнердан маҳсулот олинди. Бу олдинги йилдагидан кам, бироқ пландагидан 100 центнер кўп. Рентабеллик эса 29 фоиздан 32 фоизга кўтарилди. Уни оширишда маҳсулотни сақлаш ва қайта ишлаш хийла наф берди.

Бизнинг қишлоқ хўжалигимиз ҳосилдорлик бўйича ҳамиша донг таратса-да, ҳосилни сақлаш ва қайта ишлаш чоғида кўп қисмини бой беради. Рустам Раҳбарович ташаббуси билан колхоз ана шу бўғинни мустаҳкамлашга киришди. Ҳозир хўжалик консерва заводи сабзавот ва мевани қайта ишлаш эвазига ҳар йили 400 минг сўм фойда бераяпти. Пештахталарга 5 миллион шартли банка консерва чиқарилмоқда.

Бир ярим минг тонна маҳсулот сақланадиган совуқхона ишлаб турибди, февралда сиғими 2 минг тонналик яна бир совуқхона ишга тушади. Тўғри, бунинг учун қарз кўтаришга тўғри келди. 2 миллион сўм пул 20 йил муддатга олинди. Дарвоқе, бу хўжаликнинг ягона қарзи, зеро уни ҳозир тўлашга ҳам қурби етади. Бироқ колхозда бошқа қурилишлар ҳам бор: олти гектарлик капитал иссиқхона, яна шунча майдонда енгил плёнка билан ёпиладиган иссиқхона тикланаяпти. Қарзлар ўрнини қоплаши шубҳасиз. Совуқхона бамисоли ўзига мос жамғармахонадир: айтайлик, сентябрда ҳар килоси 30—50 тийинлик узум қўйилса, декабрга келиб, 1 сўм 20 тийиндан сотиш мумкин. Олмани ҳам, картошкани ҳам шундай сотса бўлади.

Колхознинг 3 та муқим, 4 та кўчма дўкони бор. Хўжаликка улар 70 минг сўм наф келтирмоқда. Янги йил арафасида истеъмолчиларга кўплаб дала неъматлари армуғон этилди. Умумиттифоқ фондига 2.100 тонна карам, бодринг ва бошқа сабзавот маҳсулотлари жўнатилди.

Рустам Раҳбаровичнинг ўзи омилкор одам, шу боис ёнига ҳам шундайларни тўплашга интилади. Маълумоти бўйича кимёгар Бахтиёр Ҳусанов консерва заводига директор, Бахтиёр Аҳмедов эса савдо бўйича раис муовини. Уларнинг бари хўжаликка фойда келтириш йўлларини қидиришмоқда ва топишмоқда.

— Ишлашни истаган кишига бизда ҳамма имкониятлар мавжуд, — деди партия ташкилотининг секретари Акрам Қодирхўжаев. У шу ерда туғилиб, шу ерда ўсди, қишлоқ хўжалиги институтини битирди, собиқ Қишлоқ хўжалиги министрлигида ишлади. Рустам Раҳбарович уни ҳам ёнига чорлади, зеро бир вақтлар Акрамни ўзи ўқитган эди. Шу тариқа Акрам даставвал сабзавотчилик бригадасининг бошлиғи, кейинчалик ишлаб чиқариш бўйича раис ўринбосари бўлди. Хўжалик фаолияти учун, ташаббус кўрсатишга йўл кенг очиқ.

Ёш колхозчи Рустам Раимбеков Подмосковьедаги «Заречье» совхозига қўзиқорин етиштириш сирларини ўрганиш учун уч ой командировкага юборилди. Янги йилнинг дастлабки кунларидан колхозда қўзиқорин етиштиришга киришилди. Шу тариқа фойда келтирадиган ирмоқлар сони яна битта кўпайди. Гулчилар ҳам катта наф келтираяптилар. Бир гектар ойнаванд дала гул етиштиришга ажратилган, гулчиларга Баҳодир Алимов бошқош. Гуллар шаҳарда сотилмоқда, ундан келаётган даромад 110 минг сўмни ташкил этаяпти. Майда-чуйда бўлиб кўринган шиша идишлар масаласи ҳам эътибордан четда қолгани йўқ. Колхоз дўконларида шиша банкалар, бутилкалар харид қилинмоқда. Улар консерва заводи учун асқотади.

Колхоз ҳаёти билан қанчалик кўп танишар экансиз, хўжаликнинг катта ва кичик тадбирларини шунчалик чуқур билиб оласиз. Уларнинг ҳаммаси хўжаликни янада тараққий эттиришга йўналтирилган. Тюмень ва Иссиқкўл областлари билан ўрнатилган бевосита алоқалар, мебель цехи, нутрия фермаси, яқин орада ишга тушириладиган автосервиз бунинг яққол далили. Кўп қиррали хўжалик фаолияти билан бир қаторда энг асосий омил—инсон омили, кадрлар масаласи эътибордан четда қолмаётир. Бу ерда одамлар учун чинакам ғамхўрлик намунаси намоён. Колхоз ёшларни ойига 90 сўм стипендия бериб ўқитмоқда, ўқишдан сўнг рўзғорини тиклаш учун 5 минг сўмдан қарз бераётир. Колхозчиларнинг вакиллар йиғилиши илғорлар учун мукофот таъсис этди, ёш келин-куёвларга уй қуриш учун қарзлар берилмоқда. Байналмилалчи жангчилар ҳам эътибордан четда эмас. Колхозда ана шундай ўн уч йигит бор. Қодир Жалилов, Баҳром Файзиев, Зоир Муҳаммедов ва бошқаларга навбатдан ташқари ер участкалари ажратилди. Чекланган совет қўшинлари Афғонистондан олиб чиқилган кундан ҳар йили уларга 300 сўмлик совға берилмоқда. Ёш келин-куёвларга ҳам моддий ёрдам кўрсатилаётир. Масалан, колхозчи Фарҳод Эшматов, шофёр Обид Туробов ўзларининг бахт тўйларида колхоздан 300 сўмдан тўёна олдилар.

Яқинда колхоз қарияларга пенсия тайинлади. 32 колхозчи ана шундай пенсия олиш бахтига сазовор бўлди. 72 ёшли Жўра Исоқов, Талас Ҳасанов, кўп болали она Муҳаббат Тожибоева, Маҳфуза Эшматова шулар жумласидан, 1 январдан бошлаб уларнинг пенсияси 50 сўмдан 70 сўмга кўтарилди.

Колхозчилар ва уларнинг оиласи ғамхўрлик билан қуршаб олинган. Августдан бошлаб боғча болалари ҳамда биринчи синфдан бешинчи синфгача бўлган мактаб ўқувчилари учун бепул сут берилади. Кўп болали оилалар, ногиронлар, ёлғиз оналар учун ҳам ёрдам чоралари белгиланаётир. Мана шу тарздаги ижтимоий тадбирлар учун 80,5 минг сўм миқдорида маблағ ажратилган.

Довруғи довон ошаётган колхозда кўп янгиликлар бор. Бу ерда ташаббуслар етарли, уни баҳам кўришлари ҳам мумкин.

В. ЗИМЕНКО,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

СУРАТЛАРДА: 1. Сабзавот сақланадиган омбор. 2. Колхознинг махсус дўкони. Пештахта ортида Надежда Заруба. 3. Болалар боғчасига Янги йил кириб келди. 4. Консерва заводининг тайёр маҳсулотлар цехи устаси Абдуғафур Абдусаматов (чапдан) ва ҳисобчи Саид Маҳамадалиев.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

МЕҲР-МУҲАББАТ ҚАНИ?

Одам бўлиб одам қадрин билмаган,
Кишилардан ўтлаб юрган мол яхши.
МАҲТУМҚУЛИ

«Меҳр...» «Муҳаббат...» Бу сўзларни эшитган заҳотим борлиғим мусаффолашади, дилим яшнайди, вужудимда куч-ғайрат жўшади, яшашга иштиёқим зўраяди. Нигоҳимда жамики мавжудот беғубор, нафис, гўзал, жозибадор кўринади. Сўнгги пайтларда меҳр-оқибат, садоқат, эътиқод, имон ва инсоф заифлигидан ташвиш, ҳавотир пайдо бўлаётир. Не қилайликки, шубҳаю ҳадиклар минг карра ўринли. Тош қотган юраклар, дўстликка хиёнат, муҳаббатга вафосизликлар, имонсизликларга бир маротаба юзма-юз келиш ҳам чексиз азобу изтироб. Нега бундай! Томирларимизга бу ҳаром қон қачон, қаерда қуйилиб қолди! Зора тасалли берувчи жавоб эшитарман, деган ниятда кўнгил яқинларимнинг дилига қўл солдим. «Одамзот пул, мол-дунёга ҳирс қўйдими, меҳр-шафқат тугайди», деди бири. Бошқаси ўз фикрини кескин билдирди: «Ҳақиқат ва адолат топталганида одамлар худбинлашади».

Меҳр-шафқат уюшмаси тузишгача бориб етдик. Шундай лаҳзаларда онгсиз деб ҳисоблаганимиз ҳайвонот оламига назар ташлагим, наҳотки инсон улар олдида уятли бўлиб қолди, дегим келади. Бу гап хаёлимга бошқача фикр келди. Ўз кўзим билан кўрган, бошимдан кечирган воқеаларни ҳикоя қилмоқчиман. Жонзотлардаги меҳр, оқибат, садоқатни қаранг. Улар юрагингизга илиқлик солса не ажаб.

ҚАРҒАНИНГ САДОҚАТИ

Бундан бир неча йил муқаддам рейд материали тайёрлаш ниятида республика радиосининг мухбири, ёзувчи Рустам Раҳмон, «Совет Ўзбекистони» мухбири Анорбой Қуронбоевлар билан биргаликда Хўжаобод районидаги Киров номли агросаноат комбинатига бориб ҳайратланганим ҳамон эсимда. Ўшанда фактлар йиғишдан кўра бошқа бир ажойибот мени кўпроқ ром этганди.

Идорадан раҳбарларни тополмадик. Ташқарига чиқиб меҳмонхона томон йўналдик. Дарвозасини очдигу лол қолдик. Остонада катта қора қарға қанотларини икки томонга кенг ёзиб, тумшуғини очиб қағиллаганича йўлимизни тўсди. Уччаламиздан биримизнинг гавдамиз сал қимирласа ҳам «қағ-қағ»лаб, чанг солишга шайланди. Анорбой ака олға юрди. Қарға чекинмади. Шу пайт меҳмонхонанинг ички эшиги очилиб, бир рус аёли пайдо бўлди. У бизнинг меҳмонлигимизни пайқади-да, зинадан шошиб пастга тушаётиб:

— Қара, Қара!! — деди.

— Қағғ, қағғ, — жавоб қилди қарға. Аёл яна такрорлади. Шундан кейингина қарғанинг важоҳати ўзгарди. Ёзиқ қанотларини йиғди. Диккайган патлари силлиқлашди. Бошини уч-тўрт марта чайқаб, ҳовуз томонга кетади. Чинор остидаги сўрига ўтирдик. Не кўз билан кўрайликки, қарға ҳовуз бўйидаги водопровод жўмрагини бурай бошлади. Шариллаб сув тушди. Қарға унга бошини, қанотларини, чангалини бир неча марта тутди. Сўнг устма-уст силкинди. Кран ёнидаги оқ теракнинг пастки шохига илинган сочиққа суркана бошлади.

— Вой у душ қабул қилди-ю, — қаҳ-қаҳ кулди Анорбой ака.

Кутган кишиларимиз келавермагач, меҳмонхона залига кириб телевизор қулоғини бурадик. Бирдан эшик тутқичи тиқирлай бошлади, сўнг эшик ғийқиллаб очилиб қарға пайдо бўлди. Ўрдакмижоз юриш қилиб, зални айланиб чиқди. Ҳатто дераза олдига қўйилган гулдонни ҳам кўздан кечирди. Ҳамма нарса жой-жойида турганидан кўнгли тўлди шекилли, оҳиста эшикни тирноқлаб очиб, ташқарига чиқиб кетди. Анчадан кейин ғалати товуш эшитилди.

— Ға-та-та, ға-та-та!

Унинг чақириғини кейин тушундик. Билсак, меҳмонхонадаги ошпаз аёлнинг исми Наташа экан. Чойхонадаги чой қайнаб, тоша бошлаганда нариги хонадаги аёлни чақирган экан.

Бир пайт ташқарида, қарға галасининг бетартиб қағиллаши эшитила бошлади. Деразадан кузата бошладик. Пастдаги сайхонликда ўнтача қарға ғуж бўлиб турарди. Уларнинг қаршисида меҳмонхона назоратчиси — қора қарға. Тумшуғида бир шапалоқ лаҳим гўшт. Уни ўртага ташлади. Қарғалар тортқилай бошлашди. «Назоратчи» яна ошхонага кириб кетди. Бир парча колбаса олиб чиқди. Қушларни колбаса билан ҳам сийлади.

Меҳмонхонанинг кўча эшиги очилиб икки аёл пайдо бўлди. «Назоратчи» дарвоза томон ташланиб, меҳмонлар йўлини тўсди. Улар лимонария лойиҳасини яратаётган тошкентлик меъморлар экан. Қарға меъмор аёллардан бирини ўсал қилди. Бесабаб эмас, албатта. У атиргуллардан бир дона узмоқчи бўлди-ю балога қолди. Қарға қағиллаганича ташланди, кўйлагининг этагини йиртди.

Икки йил аввал агроном далa айланиб юриб, шудгор четида қаноти синган шу қора қарғани кўриб қолибди. Уни олиб келибди. Қанотини даволашибди. У шу-шу меҳмонхонага ўрганиб қолибди. Ҳар куни соат бирда водопровод сувида чўмилар экан. Ҳафтада бир марта қарғалар галаси билан «гурунглашиб» уларни меҳмон қилиб, кузатиб қўяркан. Айниқса директор билан бош агрономни хуш кўрар экан.

Лол қоладигани шундаки, кейинчалик комбинат директори ва агроном бошлиқ бир гуруҳ мансабдор шахслар қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик ва порахўрликда айбланиб, суд қилинди, жиноий жавобгарликка тортилди. Шундан кейин назоратчи қарға ҳам ғойиб бўлди. Бир неча бор сўраб-суриштирдим. Дарак топмадик. Назаримда у комбинатнинг кейинги раҳбарларига «хизмат» қилишни ўзига эп кўрмади.

СОТВОЛДИ АКАНИНГ ТЎРИҒИ

Тўриқнинг ҳам ўз дунёси бор. Чўчимай отга минишни, от чоптиришни менга илк бор Тўриқ ўргатган. Авваллари Кўкёлда отамнинг ортига мингашиб юрардим.

Сотволди ака деган ўрта бўй зоотехнигимиз бўларди. Яйловга — Олой массивига борганимизда «Кунтуғмиш» достонини ўқиб берарди. Ўша зоотехнигимизга Тўриқни беришганди. Сотволди ака унга ем берар, ювиб-тарашни канда қилмасди.

Яйловга жўнайдиган кунимиз Сотволди ака келиб қолди. Отамга қаттиқ тайинлади. «Жон бува, Тўриқни ўғлингиздан бошқага миндирманг», деди. У менга ўрганиб қолганди. Ҳаммаси Олой яйловига борганда билинди-қўйди.

Овулимиз Аччиқтош бўйида эди. Бу яйловда асосан гуда ўти ўсади. Унда кунжаранинг қуввати бор, дейишади. Тўриқни қўйиб юбордим. Бир ойда шунақаям етилдики, бадани ялтираб кетди. У менинг қорамни кўрганда, жаравглатиб кишнайди, чопиб олдимга келиб ҳидлайди, сўнг ўтлоқ сари ўйноқлаб чопади. Баъзан акам чумолидай ёйилиб кетган қўйларни менга топшириб, овулга тушиб кетарди. Ўшанда қаердандир Тўриқ пайдо бўлар, қўйлар атрофида айланар, ҳар замонда кишнаб қўярди. Ўтлоқда ухлаб қолганимда бир неча марта тумшуғи билан туртиб уйғотган.

Бир сафар отам мени Марғилонга олиб борди. Саккиз кун юрдик. Келсак, овулимиз атрофида ўт сийраклашгач, чўпонлар бошқа жойга кўчишган экан. Отам Кўкёлдан тушиб майса устига ёнбошлади. Худди мендан «маслаҳат чиқадигандай, Қизилсувга яқинроққа кўчишдимикан-а», деб қолди. Шу пайт қирда Тўриқнинг кишнагани эшитилди. Енгил тортиб, ўша томонга қарадик. Тўриқ елдай учиб келарди. Етиб келди-ю, мени ҳидлай бошлади. Отам ҳамон бепарво ёнбошлаб ётарди.

— Отга мин, кетдик, — деди отам бирдан. Мен яйдоқ Тўриққа сакраб миндим. У кунчиқар томонга оҳиста йўрғалай бошлади. Овулимиз Ингичкасой бўйига, аввалги жойимиздан ўн чақиримча нарига кўчган экан. Тўриқ тўппа-тўғри янги жойга бошлаб борди.

Тўриқ бир гал мени фалокатдан сақлаб қолди. Икки чўпон билан Қизилсув бўйига ўтин келтиргани борадиган бўлиб қолдик. Мен Тўриқда. Уч отлиқ йўлга чиқдик. Манзилга етай деганимизда нотаниш овул ёнидан чиқиб қолдик. Ўн чоғли ит бизга шиддат билан ташландики, отларимиз сакраб, олдинга ташланди. Мен эгардан ағдарилиб кетдим. Бир оёғим узангидан чиқмай от остига осилиб қолдим. Тўриқ таққа тўхтади, кишнаб юборди. Шунда итнинг қаттиқ инграганини эшитдик. Унгача ҳамроҳларим ҳам от жиловини буриб, ёнимга етиб келишди. Оёғимни узангидан чиқариб олишди. Ўн қадамча нарида кулранг ит жағи қийшайиб, оғзидан қон оқиб ётарди.

МУЙНОҚ

Ҳаётимда ўз меҳнатим учун илк мукофотни нозиктаъб итим Мўйноқ туфайли олганман. Ўша йиллари оиламиз билан Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевнинг укаси Солижон Охунбобоев бошқарган Ленин номли колхозда ишлардик. Отам билан акам чўпонлик қилишарди. Онам, опам, мен уларга қарашардик. Ёзда Олой массивида яшаб, қишда Ёзёвон чўлларига қайтардик. Яйловдан қайтган дастлабки кунларимиз. Отам қўйларга қараб туришни тайинлаб, ўзи таъмадди қилгани қўрамиз томон кетди. Агар ёнимда Мўйноқ бўлса бир кўра қўйни бемалол боқиб келаверардим.

Мўйноқнинг табиатини яхши биламан. Ҳайдаркон тоғларида бўри олганидан бери иноқлашиб кетганмиз. Ҳар қандай ит ҳам бўри олавермайди. Гарчи кучли бўлса ҳам. Бўри билан олишадиган ит кучли бўлиши билан бирга устакор бўлиши керак. Бундай итлар ҳеч қачон бўрининг тепасидан босиб бўғизламайди. Доимо ён томонидан ҳужумга ўтади. Чунки чалқанча ётган бўрининг тепасидан босган итунинг тепкисини егач, қайта яқинлашишга журъат этолмайди. Хуллас, Мўйноқ ана шунақа устакор. Лекин таъби жуда нозик. Дағал гапдан бир зумда аразлаб қоларди-да, ялинсак ҳам ҳафталаб овқат емай қўярди.

Шундай қилиб Мўйноқ билан қўй боқиб юрибмиз. Бир пайт ўйноқи қора от минган, оқ яктакли нуроний пайдо бўлди. Даб-дурустдан «Кимнинг ўғлисан» деб сўради. Мен ийманиброқ «Аҳмад акани» дедим. «Қанақа одам ўзи отанг! Муштдай болага шунча қўйни қолдириб, ўзи тараллабедод қилиб юрган» деб қолди. Мен индамадим.

— Ҳозир ўнта қўйни ҳайдаб кетсам нима қиласан?

— Ҳайдаб кетолмайсиз, — дедим дадил.

— Ҳайдаб кетсам-чи.

— Мўйноқ бор.

Нотаниш оқсоқол тизгинни бир силтади-да, қўйлар томон от чоптирди. Шунда ўзим ҳам сезмай қолдим. Мўйноқ ўқдай учиб бориб отнинг ёли устидан ўтиб кетди. Ота орқага чайқалиб, эгардан учиб тушишга сал қолди. Анчагача ранги ўчиб турди-да, хо-холаб кулиб юборди. Мўйноқ эса қаршисида навбатдаги ҳужумга шай турарди. Ҳайрият отам ҳам келиб қолди. Нотаниш киши билан қуюқ саломлашиб, кўришгани қўл чўзди. У ҳам қўл чўзди-ю лекин отдан тушмади. Оти эса пишқирганича бир жойда турмай ўйноқларди.

— Оқсоқол, — деди отлиқ, — ўғлингизнинг зуваласи пишиқ экан. Лекин яланғоёқ юргани чатоқ. Мана бу итга гўшт бериб боқинг. Отни ағдаришга сал қолди-я.

Ўша куниёқ нотаниш одамни таниб олдим. У Солижон ота Охунбобоев эканлар. Мени отига мингаштириб бирга олиб кетди. Идора олдида отдан туширди-да, озғин, новча кишини чақирди. «Мана бу болани омборга олиб киринг. Танлаган этигини беринг. Бепул!» деди. Уйга қайтгач, янги этикни болишим остига қўйиб ухлаб қолибман.

Ҳурматли газетхон! Ҳаётимизда қанчадан-қанча ибрат олса арзийдиган яхши инсонлар яшаётган бўлса-ю нега сиз улар ҳақида ҳикоя қилишдан кўра ҳайвонот оламини афзал кўрдингиз, дерсиз, ранжирсиз ҳам. Яхшилар барчамиз учун ибрат мактаби. Ҳаётимда олижаноб инсонларни кўп кўрдим. Ундайлар меҳридан, мурувватидан доимо ҳарорат оламан. Яхшилар билан бир қаторда бағритош, меҳр-шафқатни билмас, диёнатсиз, худбинларга ҳам дуч келдим. Ундайлар заҳарни ҳам табассумга ўраб тақдим этишади, жигарининг тобути устида кўзига ёш олиб, ич-ичидан кула олади. Ундайларга тик боқиб, наҳотки, инсон бўла туриб қарғачалик, отчалик, итчалик меҳр-фаросатли бўлолмасангиз, дегим келди. Отасини, волидаи муҳтарамасини унутган, дўстидан кечган, фарзандлардан тонган, ожизлардан кўмагини дариғ тутган, мол-дунё қаршисида инсонийликдан воз кечиб, тубанликка юз тутганлардан кўра ўша қора Қарға, Тўриқ, Мўйноқ минг карра улуғ ва табаррук эмасми! Меҳр-оқибатсизлар билан бир дастурхон атрофида ўтиргандан кўра ўша тилсиз жониворларга таъзим қилган савоб эмасми! Бунга сиз қандай жавоб қиласиз, азиз газетхон!!

Абдухалил ҚОРАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ҚАЙТА ҚУРИШ, ҲАЁТ, ГАЗЕТХОН

Қайта қуришга муқаррарлик бахш этиш мумкинми, пештахта ва дастурхонлар яқин орада тўкин бўладими? Бу муаммолар кундалик мулоқотларда, ўзаро суҳбатларда бутун кескинлиги билан қўйилаяпти. Қайта қуриш тақдиридан ҳаяжонланиш — редакциямизга келаётган мактубларда ҳам яққол сезилиб турибди.

Аввало муаллифлар доираси кенгайиб бораяпти, илгари асосан область ва районлардаги касбдошларимиздан хат олаётган бўлсак, эндиликда касб-корига кўра журналистикадан узоқ, лекин ҳаётга яқин кишилар қўлларига қалам тутишаётгани бизни қувонтиради. Муҳими, мактубларда хабар беришдан кўра масалаларни кўндаланг қўйиш устун. Газетхонларимизнинг атрофдаги воқеаларга лоқайд қарамаганликлари, уларда фаол гражданлик нуқтаи назари ошганлиги — яхши.

Кўпинча «Қайта қуриш нималарда намоён бўлаяпти?» деган саволни эшитиб қоламиз. Бундай сўзни суҳбатдошимиз асосий ҳолларда «Мен ҳеч нарса сезмаяпман-ку?» деган оҳангда айтади. Агар синчковлик билан назар ташласак, қайта қуриш жуда кўп ҳолатларда яққол билинади. Албатта, қайта қуриш — бу кечаги кунимиздан тўласинча воз кечиш керак деган маънони билдирмайди. Шу ўринда бир мисол. Яқинда Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида пиллачилик ходимларининг ўқуви ўтказилди. Илгариги давр бўлганда ҳамма номига шу машғулотларда қатнашар, сўнгра аста-секин ўз жойларига тарқалишарди. Ҳатто бу ҳақда газетага мақтаб хабар ёзилиши ҳам мумкин эди. Лекин андижонлик мутахассислар А. Раҳматуллаев, Й. Мақсудов, Н. Ғаниев, уларнинг самарқандлик касбдоши Қ. Бобоназаров ўртоқлар фикри бир жойдан чиққан: мазкур ўқув ҳозирги қайта қуриш талабларига жавоб бермайди. Малака ошириш курсининг программаси уларни қониқтирмаган. Унда тингловчиларнинг маълумот даражаси ҳисобга олинмаган. Машғулот ўтган айрим ўқитувчилар, хат муаллифлари ёзишича, бош пиллахона ҳақида аниқ тасаввурга эга эмаслар. Ишлаб чиқаришнинг қайноқ бағридан келган бу мутахассислар пилла, тут барги, заррабин кабиларнинг тасвирини чизиш топшириғидан кўра фандаги сўнгги янгиликлардан хабардор бўлсак яхши эди, деб ёзишибди.

Газетхон Б. Шерматов ўз хатига «Нуротанинг нури қани?» деб сарлавҳа қўйибди. Чўпонлар турмуш тарзи хароб аҳволда эканлигидан ташвишланиб ёзади у. Бундай ночорликка совхозларнинг давлатдан қарздорлиги баҳона қилинаётганига қўшилмайди. «Хўш, бунинг учун кимлар айбдор, — деб ҳитоб қилади хат муаллифи, чўпонларнинг гуноҳи нима?!»

Чорва моллари фермалардан ўғирланаётганлигига сабаб нима? Бу саволга Ильич районидаги Узоқов номли совхоз ишчиси Қ. Хўжақулов жониворларни ҳисобга олиш яхши йўлга қўйилмаганидадир, деб жавоб беради.

Редакцияга келаётган хатларнинг айримларида газета саҳифаларида босилган мақолаларга муносабат билдирилади. Шаҳрисабз районидаги Киров номли совхоз веттехниги Ш. Абдуллаев «Қишлоқ ҳақиқати»да чиққан «Ветеринар — чорва шифокори» мақоласида кўтарилган масалаларга астойдил қўшилади. Шундай ёзади: «Ҳозирги пайтда мамлакатимизда қайта қуриш барча соҳаларда авж олиб бораяпти. Аммо ветеринария соҳасида умуман ўзгариш йўқ. Агар шу тарзда давом этаверса, чорвачилик оғир аҳволга тушиб қолади». Худди шу хилдаги фикрни Ворошилов район хўжаликлараро бўрдоқичилик корхонаси ем-хашак тайёрлаш бригадири, тажрибали чорвадор М. Амонов ҳам билдиради. Пахтакор районида яшовчи Д. Ўролова газетанинг 31 август сонида босилган «Бечора чора истар» мақоласига муносабат билдирган. Оддий одамларнинг эҳтиёжини ҳисобга олмаётган раҳбарлар фаолиятини қоралаган.

Лекин ҳаёт фақат қусурлардан иборат эмас. Шу маънода редакция олаётган хат-хабарларнинг каттагина қисмида ишлаб чиқаришда эришилаётган ижобий силжишлар ҳақида ҳикоя қилинади. Зотан, яхши ютуқлар қайта қуриш қадамини тезлаштиришда муҳимдир. Белгиланган марраларни муддатидан илгари эгаллаш, бунга ортиқча шовқин-суронсиз эришиш чиндан ҳам қайта қуришнинг шарофати бўлиб қолди. Поплик матбаачи Р. Қурбонов шу райондаги «Дўстлик» колхози чорвадорлари ютуғидан қувониб ёзса, Избоскан районидаги «Ўзбекистон» колхози ферма ходимларининг намунаси ҳақида хўжалик комсомол ташкилоти секретари З. Нуриддинов қалам тебратади. Ёзёвон район партия комитети ходими А. Мадраҳимов «Ленинизм» колхозида паррандачилик жадал ривожланаётганлигини хабар қилади. Қамаши район «Союзпечать» бўлими бошлиғи Н. Ғаниев Карл Маркс номли совхоз маъмурчилик бунёдкорлари меҳнатидан илҳомланган. Москва районидан Ғ. Парпиев «Октябрь» колхози фермаси ходимлари тухум тайёрлаш планини муддатидан илгари бажаришганини хабар қилади. Журналист Х. Жўрабоев Олтиариқ районидаги «Пахтакор» совхози чорвадорлари йилни зарбдорчасига якунлашганини қаламга олган.

Ленин районидаги «Коммунизм», Москва районидаги «Октябрь 60 йиллиги», Навоий номли, Хўжаобод районидаги «Ленинизм», Ангор районидаги «Қизил юлдуз», Бувайда районидаги «Ленинобод», Свердлов районидаги «Ўзбекистон», Наманган районидаги Охунбобоев номли, Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди», Поп районидаги «Партия XXII съезди» колхозлари чорвадорлари ғайрати ҳақида қишлоқ мухбирлари У. Абдуллаев, Ф. Отажонов, Р. Жуманиёзова, Х. Жўмаев, Қ. Турсунов, Ҳ. Ғафуров, Ғ. Пўлатов, Б. Мансуров, Ш. Иномов хабар қилишган. Қишловнинг қизғин дамларини муваффақиятли ўтказаётган «Деҳқонобод» совхози чўпонлари бутун маҳоратларини ишга солишаяпти. Фаол жамоатчи мухбиримиз М. Шерматов улар ҳақида илҳомланиб ёзган. Озуқа базасини мустаҳкамлаш борасида Гагарин районидаги А. Набиев номли совхозда ибратли ишлар амалга оширилмоқда, деб хабар қилади совхоз ишчиси Н. Тоғайназаров. Озиқ-овқат программаси ижросига муносиб ҳисса қўшаётган коллективлар ҳақида Жиззахдан А. Имомов, Оқдарё районидан Н. Ҳомидов, нишонлик Ш. Яхшибоев, Ромитандан С. Қодиров ва бошқалар қишловнинг қизғин нуқталарида фидойилик қилаётган чорвадорлар ҳақида ёзади. Ғаллаорол РАПО кенгаши раиси У. Тожиев газетамизнинг фаол жамоатчи мухбирларидан. У ўзининг навбатдаги мактубида район чорвадорлари қишловни қандай ўтказишаётгани ҳақида ҳикоя қилади.

Ҳа, редакцияга бундай хат-хабарлар узлуксиз келиб турибди. Уларнинг ҳар бир сатрида ҳаёт нафаси акс этади.

Ш. ЖАББОРОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг чорвачилик бўлими мудири.

Тахнатош бинокорлик конструкциялари заводида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ўзлаштирилиб, уларни аҳолига етказиб бериш ҳажми тобора кўпайтирилмоқда. Корхонада турли мебель, дурадгорлик буюмлари, дала ҳовлилари учун мўлжалланган йиғма уйлар, гараж ва бошқа маҳсулотлар тайёрланаяпти. Якка тартибда уй қурувчиларга етказиб берилаётган керамзит-бетон конструкцияларга ҳам талаб ғоят катта. Ўзаро социалистик мусобақада Т. Қорлибоев, С. Тен, Ж. Бобожонов, Т. Жумамуратов ва А. Бобониёзов ҳамкасбларига намуна бўлмоқдалар.

СУРАТДА: корхонанинг пешқадам ишчиси С. Боймуҳамедова. У ойлик топшириқларни ҳамиша ошириб адо этаяпти.

О. ЖУРАВЛЁВА ва Б. ЮСУПОВ олган сурат. (ЎзТАГ).

ХОРИЖДА НИМА ГАП?

СОВЕТ ХАЛҚИГА МУРОЖААТ

ЛОНДОН. (ТАСС). Буюк Британиянинг оппозициядаги асосий партияси — лейбористлар партиясининг раҳбари Нил Киннок СССРдаги қайта қуриш сиёсати муваффақиятга эришади, деб умид билдирди, айни вақтда у ислоҳотлар йўлидан олға юриш муқаррар, аммо айни вақтда аста-секин асосланмаган сакрашлар ва олдинга ўтиб кетишлардан холи бўлгандагина муваффақиятга эришиш мумкин, деб таъкидлади.

Би-би-си радиопрограммасида рус тилида ўқиб эшиттирилган совет халқига Янги йил мурожаатида Киннок СССР олдида Янги йилда ва бўлажак ўн йилликда жуда жиддий вазифа турибди, деди. Режали, шошма-шошарлик қилмасдан сарфланаётган куч-ғайратлар совет кишиларида пайдо бўлаётган муаммоларни бартараф этишга ҳамда янгиланиш жараёнлари туфайли рўёбга чиқаётган жуда катта имкониятлардан фойдаланишга ёрдам беради, деб ишонч билдирди.

«Сиз бошлаган ўзгаришлар хорижий юртларда — сиз билан иттифоқ бўлган давлатларда ҳам, умуман Ғарб билан Шарқ халқлари ва ҳукуматлари ўртасидаги муносабатларда ҳам тараққиётни рағбатлантирди, — деб таъкидланади мурожаатда, лекин бундай ўзгаришлар ўз-ўзидан бўлмайди. Бу ўзгаришлар янги муаммоларни келтириб чиқариши ҳаммадан кўра ҳам сизга аёндир. Бу муаммоларни ҳал этиш учун сиз уруш йиллари ва тинч даврда намоён этган буюк куч-қудратингизни яна бир карра намоён этишингизга тўғри келади».

Гарчи дарҳол натижаларга интилиш табиий ва тушунарли бўлсада, деб уқтирди Киннок, аммо ҳар қалай сабр-бардошли бўлиш ва қадам-бақадам олға силжиб боравериш оқилона ишдир. «Бундай тараққиёт шошма-шошарлик билан қилган ҳаракатларга нисбатан яна ҳам ишончлироқ ва мустаҳкамроқ бўлади», деди Британия лейбористлар партиясининг раҳбари.

ПАРТИЯ ПРОГРАММАСИ ТЎҒРИСИДА

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакия Компартиясининг программаси — Чехословакия халқининг эътиқоди, демократик, инсонпарвар ва маданий анъаналарини тўла ҳурмат қилиб, социализмни янгилаш программасидир, деб ёзди «Руде право» газетасида ЧКП раиси Л. Адамец. Партия вужудга келган вазиятдан тўғри хулосалар чиқариб олиши, ўтмишдаги хатолардан холи бўлиши керак.

Чинакам демократик негизларда қайтадан тузилган партиянинг иш қобилиятини мустаҳкамлаш ва сақлаб туриш — ҳаётий муҳим масаладир. Биз ўз ҳаракатларимизга нечоғлик қаттиққўллик билан баҳо бермайлик ҳамда илгариги раҳбариятнинг барча хатоларига қарамай, социал адолат ва ижтимоий тараққиётнинг олижаноб идеалларидан воз кечишимизга сабаб йўқдир.

6 январь куни ЧКП Марказий Комитетининг пленумини чақириш мўлжалланган. Ушбу пленум ЧКПнинг ҳаракат дастурида баён этилган принципларини ривожлантириш ва амалга оширишда қатъий қадам бўлиши лозим. Партиянинг бундан буёнги қурилиши, янги аппаратни бунёд этиш, бошланғич партия ташкилотларининг фаолияти масаласида биз ўз позициямизни ишлаб чиқишимиз, умуман ижтимоий система доирасида коммунистларнинг вазифаларини муҳокама қилишимиз зарур. Шу яқин орада ЧКП ҳукуматнинг ижтимоий-иқтисодий соҳадаги сиёсатига ўз муносабатини ишлаб чиқиши лозим бўлади. Айни вақтда биз муҳолиф сифатида эмас, балки ана шу сиёсатни ишлаб чиқишда иштирок этаётган кучлардан бири сифатида ҳаракат қиламиз.

Фурсат ғанимат. Эркин сайловга тайёргарлик бошланди. Шу боисдан ҳам партия сиёсати аҳолининг жуда кенг қатламлари учун тушунарли бўлиши керак.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

АНҚАРА. Ўтган йил турк меҳнаткашлари учун ғолибона йил бўлди, деб ёзди «Ҳуррият» газетаси. Касаба союзлари атрофига бирлашган ишчилар ўз ҳуқуқлари учун курашда анчагина муваффақиятларга эришдилар. 1989 йилда иш ташлашлар илгаригига қараганда жуда кўп бўлди, деб таъкидлади газета. Иш ташлашларда неча ўн минглаб киши қатнашди. Меҳнаткашларнинг уюшқоқлик ва матонати туфайли иш ҳақининг анча оширилишига эришилди. Маош ўртача 130—150 фоиз кўпайди. Айни вақтда мамлакатда иқтисодий ўсиш суръатларининг пасайиши натижасида ишсизлар сони кўпайди, деб таъкидлади газета. Давлат планлаштириш ташкилотининг маълумотларига кўра, мамлакатдаги ишга лаёқатли 10 фоиздан кўпроқ аҳоли ишсиздир.

✦

ДЕҲЛИ. 1989 йилда Ҳиндистонга яширин олиб келинган 2,5 миллиард рупиялик анчагина олтин мусодара қилинди. Божхона маҳкамаси директоратининг бу ерда эълон қилинган докладида таъкидланишича, Ҳиндистоннинг ғарбий қирғоғида жуда кўп олтин қўлга олинган. Кўп ҳолларда ҳуфёна, қонунбузар савдогарларнинг кемалари мусодара қилинди, асосан Форс кўрфази мамлакатларидан бўлган қимматбаҳо металлни етказиб берувчилар эса қамоққа олинди. Деҳли ва Бомбай шаҳарларидаги яширин молия операциялари чоғида 885 миллион рупия турадиган олтин қўлга олинди.

Нахичеван АССРдаги воқеаларга доир

БОКУ, 4 январь. (ТАСС). Илгари хабар қилинганидек, 31 декабрь — 2 январда Нахичеван АССР территориясида мислсиз ҳаракатлар юз берди, натижада экстремистик кайфиятдаги шахслар Совет-Эрон чегарасида ўнлаб километр назорат-из чизиғини бузиб ташладилар, инженер-техник иншоотлар, алоқа линиялари ва чегарачилар миноралари яксон қилинди.

Юз берган воқеаларни ҳамда ана шу қонунга зид ҳаракатлар натижаларини текшириш учун республикада тергов группаси тузилди ва у иш олиб бормоқда, тергов группаси Озарбайжон Давлат хавфсизлиги комитети, республика Ички ишлар министрлиги ва прокуратурасининг масъул ходимларидан иборат.

Чегарадаги ва чегарага яқин бир қанча районлардаги аҳволни барқарор этишда партия ва совет органларига ёрдам бериш учун КПСС Марказий Комитети секретари А. Н. Гиренко, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Р. Н. Нишонов, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг масъул ходимлари группаси республикага келди.

Кеча кечқурун Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетида Нахичеван АССРдаги аҳвол муҳокама қилинди ва Озарбайжоннинг чегара районларида вазиятни нормаллаштириш чора-тадбирлари ишлаб чиқилди. Учрашувда Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Х. Везиров қатнашди.

Бундан олдин Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг мажлисида Нахичеван АССРнинг давлат чегараси районида оммавий тартибсизликлар тўғрисидаги масала кўриб чиқилди ва улар қатъиян қораланди.

«СССРнинг давлат чегараси тўғрисида»ги СССР қонуни ва халқаро нормаларни қўпол равишда бузиш республикада қайта қуриш жараёнига жиддий зарба етказмоқда.

Марказий Комитет бюроси вазият аста-секин нормал изга тушаётганлигини таъкидлаб, бундай воқеалар бошқа такрорланмайди, деб ишонч билдирди.

Республика ва маҳаллий Совет органларига чегара районлари аҳолиси ўртага қўяётган барча конкрет масалаларни ҳал қилиш, шунингдек вайрон бўлган объектларни шошилинч равишда тиклашда чегарачи бўлинмаларга ёрдам кўрсатиш топширилди.

СССР давлат чегараси режимини қўпол равишда бузиш факти юзасидан тергов бошланганлиги маълумот учун қабул қилинди.

А. Н. Гиренко, Р. Н. Нишонов, А. Х. Везиров бугун Нахичеванга жўнаб кетдилар.

СПОРТ АХБОРОТИ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

Ашхободда биллур соврин — мамлакат кубоги учун ўтказилган мусобақа якунланди. Унда эркаклар 10 километр масофада ғолиблик учун кураш олиб бордилар. Рибинсклик С. Смирнов илк дақиқаларданоқ олдинга ўтиб олиб, пешқадамликни қўлдан бой бермаган ҳолда марра чизиғига биринчи бўлиб етиб келди. Пировардида у ҳурмат шоҳсупасининг юқори поғонасига кўтарилиб, бош совринни қўлга киритди. Челябинсклик Е. Желебин иккинчи, тбилисилик О. Стрежаков учинчи ўринни эгалладилар.

Хотин-қизлар 6 километр масофада ғолиблик учун баҳс юритдилар. Таъкидлаш жоизки, бу сафарги кураш ниҳоятда қизғин ўтди. Омад харьковлик Н. Корнеева томонида бўлди. У иккинчи ўринни олган волгоградлик Е. Романовадан бир секунд яхши натижа кўрсатди. Харьковлик И. Матросова маррага учинчи бўлиб етиб келди.

СССР кубоги учун ўтказилган бу мусобақа март ойида Францияда бўладиган жаҳон чемпионати олдидан ўзига хос кўрик вазифасини ўтайди.

КУРАШ

Гомелда ўсмирлар ўртасида Бутуниттифоқ мусобақаси бўлиб ўтди. Унда иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинград шаҳарларидан келган 200 га яқин ёш полвон иштирок этди.

Бу турнирда Ўзбекистон вакиллари ҳам бўш келмадилар. Жумладан, пойтахтлик А. Садриев (43 килограммгача вазнда) барча тенгқурларини енгиб, ҳурмат шоҳсупасининг юқори поғонасини банд этди. Унинг ҳамюрти З. Раупов (97 килограммгача) кумуш медални қўлга киритди.

Самарқандлик А. Гулмуродов (46 килограммгача) ҳам иккинчи ўринни эгаллади. 58 килограммгача вазнда кураш олиб борган яна бир самарқандлик полвон А. Худойбердиев бронза медали билан тақдирланди.

ХОККЕЙ

Ёшлар ўртасидаги жаҳон биринчилиги якунланди. Мусобақанинг охирги куни СССР терма командаси швециялик хоккейчилар билан дуранг (5:5) ўйнади. Канадаликлар эса чехословакиялик тенгқурларидан устун (2:1) келдилар. Пировардида СССР ва Канада терма командалари бир хил — 11 тадан очко тўплашди. Ўзаро учрашувда канадаликлар ғолиб чиққанлиги учун чемпионлик унвони уларга насиб этди.

ВОЛЕЙБОЛ

Бирлашган Араб Амирликларининг Дубаи шаҳрида 17 яшаргача бўлган волейболчилар ўртасида жаҳон биринчилиги давом этмоқда. «В» группасида қатнашаётган СССР терма командаси Жанубий Корея волейболчилари билан бўлган учрашувда қийин ғалабага (3:2) эришиб, якка пешқадамликни қўлга киритди.

* * *

ГФРнинг Бремен шаҳрида хотин-қизлар командалари ўртасида халқаро мусобақа бошланди. СССР терма командаси илк матчда Чехословакия волейболчилари билан учрашиб, 3:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Бошқа ўйинлар натижаси: ГФР — Голландия 3:0, Франция ГДР — 3:2, «Куба» — «Канада» — 3:0.

ТЕННИС

Янги Зеландияда халқаро мусобақа давом этаяпти. Мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилаётган москвалик Андрей Чесноков ярим финалга чиқа олмади. У америкалик Р. Ренебург билан бўлган учрашувда имкониятни бой (6:2, 0:0, 0:6) берди.

Муҳаррир
А. Ғ. МУХТОРОВ.

1989 йилги Ўзбекистон ССРда жамғармалар ишини ривожлантиришга кўмаклашиш республика лотереяси ютуқлар тиражининг

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ 28-29 ДЕКАБРДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎЙНАЛДИ

Тиражда 10 разряд бўйича умумий миқдори 2 миллион сўмлик 359000 та ютуқ ўйналди.

Ютуқлар тиражи лотереянинг 1 разрядига ўтказилди.

Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар тегишли серия ва номерлардаги лотерея билетларига (10 разряддаги) берилади. Масалан, жадвалда 086 номерли 001741 серияга 10000 сўмга сертификат ютуғи чиқди, дейлик. Яъни бу — юқорида кўрсатилган ютуқ барча разрядлардаги шу номердаги билетларга чиққан, деган гап. Қолган бошқа ютуқлар ҳам ана шу тартибда ўйналган.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИНГ ҚУЙИДАГИ СЕРИЯЛАРИ ВА НОМЕРЛАРИГА ЮТУҚЛАР ЧИҚДИ:

серия номерлари	билет номерлари	ютуқ номи
000005	005*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000062	078*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000070	008*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000073	060*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000092	054*)	500 сўмлик сертификат
000121	032*)	250 сўмлик сертификат
000152	I-100	1982 йилги 25 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000157	002*)	500 сўмлик сертификат
000163	073*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000179	037*)	250 сўмлик сертификат
000185	083*)	250 сўмлик сертификат
000230	009*)	1000 сўмлик сертификат
000262	037*)	1000 сўмлик сертификат
000294	029*)	250 сўмлик сертификат
000423	I-100	Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясининг 30 тийинлик 100 та билети
000435	016*)	250 сўмлик сертификат
000480	074*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000481	053*)	500 сўмлик сертификат
000550	051*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000583	094*)	1000 сўмлик сертификат
000654	035*)	250 сўмлик сертификат
000660	078*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000668	061*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000679	058*)	250 сўмлик сертификат
000728	063*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000730	039*)	250 сўмлик сертификат
000755	006*)	250 сўмлик сертификат
000756	069*)	500 сўмлик сертификат
000769	001*)	250 сўмлик сертификат
000778	036*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000802	064*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000824	007*)	250 сўмлик сертификат
000834	012*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000889	097*)	250 сўмлик сертификат
000912	046*)	1000 сўмлик сертификат
000915	059*)	250 сўмлик сертификат
000920	006*)	250 сўмлик сертификат
000929	099*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000939	072*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000947	093*)	500 сўмлик сертификат
000958	I-100	1982 йилги 25 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000991	005*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
000995	042*)	250 сўмлик сертификат
001018	028*)	1000 сўмлик сертификат
001083	029*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001125	085*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001128	020*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001137	069*)	250 сўмлик сертификат
001191	068*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001200	005*)	500 сўмлик сертификат
001213	064*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001278	040*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001279	056*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001286.	026*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001288	017*)	250 сўмлик сертификат
001294	020*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001300	017*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001324	I-100	1982 йилги 50 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001358	080*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001363	006*)	250 сўмлик сертификат
001371	042*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001380	045*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001397	065*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001404	021*)	250 сўмлик сертификат
001470	015*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001487	007*)	500 сўмлик сертификат
001494	056*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001498	024*)	250 сўмлик сертификат
001517	059*)	1982 йилги 100 сўмлик давлат заёми облигацияси
001523	059*)	500 сўмлик сертификат
001540	052*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001562	055*)	250 сўмлик сертификат
001593	073*)	250 сўмлик сертификат
001596	085*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001605	I-100	Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясининг 30 тийинлик 100 та билети
001623	067*)	500 сўмлик сертификат
001639	077*)	250 сўмлик сертификат
001664	048*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001669	016*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001693	029*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001714	043*)	250 сўмлик сертификат
001741	086*)	10000 сўмга сертификат
001752	082*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001776	035*)	500 сўмлик сертификат
001848	I-100	Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясининг 30 тийинлик 100 та билети
001887	069*)	1000 сўмлик сертификат
001907	010*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001914	020*)	1000 сўмлик сертификат
001945	025*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
001981	028*)	250 сўмлик сертификат
002011	012*)	250 сўмлик сертификат
002029	018*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002046	030*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002075	091*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002083	038*)	500 сўмлик сертификат
002121	016*)	1000 сўмлик сертификат
002153	092*)	250 сўмлик сертификат
002175	013*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002178	082*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002192	078*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002256	002*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002288	096*)	250 сўмлик сертификат
002290	042*)	5000 сўмга сертификат
002303	094*)	250 сўмлик сертификат
002317	030*)	500 сўмлик сертификат
002351	019*)	250 сўмлик сертификат
002355	018*)	250 сўмлик сертификат
002362	084*)	250 сўмлик сертификат
002395	072*)	250 сўмлик сертификат
002422	019*)	250 сўмлик сертификат
002449	049*)	500 сўмлик сертификат
002454	051*)	250 сўмлик сертификат
002471	007*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002476	090*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002541	073*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002567	042*)	250 сўмлик сертификат
002571	011*)	500 сўмлик сертификат
002601	065*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002635	039*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002643	085*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002670	057*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002708	074*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002731	089*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002746	014*)	250 сўмлик сертификат
002764	002*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002779	016*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002785	049*)	250 сўмлик сертификат
002809	072*)	500 сўмлик сертификат
002811	020*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
002871	069*)	1000 сўмлик сертификат
002873	001*)	500 сўмлик сертификат
002936	086*)	500 сўмлик сертификат
003045	039*)	250 сўмлик сертификат
003048	023*)	1000 сўмлик сертификат
003053	074*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003061	060*)	250 сўмлик сертификат
003067	099*)	250 сўмлик сертификат
003122	085*)	500 сўмлик сертификат
003151	096*)	250 сўмлик сертификат
003160	003*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003165	015*)	500 сўмлик сертификат
003211	002*)	1000 сўмлик сертификат
003216	054*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003224	008*)	250 сўмлик сертификат
003232	034*)	500 сўмлик сертификат
003237	008*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003241	070*)	500 сўмлик сертификат
003265	016*)	250 сўмлик сертификат
003330	020*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003348	093*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003362	016*)	250 сўмлик сертификат
003388	042*)	250 сўмлик сертификат
003415	078*)	250 сўмлик сертификат
003423	060*)	500 сўмлик сертификат
003434	006*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003449	047*)	250 сўмлик сертификат
003498	010*)	250 сўмлик сертификат
003515	018*)	1000 сўмлик сертификат
003544	098*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003546	087*)	250 сўмлик сертификат
003562	033*)	500 сўмлик сертификат
003563	I-100	1982 йилги 50 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003574	057*)	5000 сўмга сертификат
003590	053*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003617	084*)	250 сўмлик сертификат
003630	045*)	500 сўмлик сертификат
003648	027*)	250 сўмлик сертификат
003655	033*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003667	077*)	1000 сўмлик сертификат
003702	080*)	250 сўмлик сертификат
003711	058*)	500 сўмлик сертификат
003715	067*)	1000 сўмлик сертификат
003763	019*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003799	075*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003844	078*)	250 сўмлик сертификат
003897	080*)	5000 сўмга сертификат
003901	096*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
003926	099*)	250 сўмлик сертификат
003938	084*)	250 сўмлик сетрификат
003974	053*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004018	085*)	500 сўмлик сертификат
004025	060*)	250 сўмлик сертификат
004039	039*)	1000 сўмлик сертификат
004041	026*)	250 сўмлик сертификат
004049	100*)	250 сўмлик сертификат
004054	095*)	250 сўмлик сертификат
004101	056*)	500 сўмлик сертификат
004116	005*)	250 сўмлик сертификат
004148	025*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004160	029*)	500 сўмлик сертификат
004163	011*)	250 сўмлик сертификат
004182	026*)	250 сўмлик сертификат
004203	003*)	1000 сўмлик сертификат
004235	058*)	250 сўмлик сертификат
004240	063*)	250 сўмлик сертификат
004267	013*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004284	006*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004303	083*)	250 сўмлик сертификат
004312	066*)	500 сўмлик сертификат
004313	006*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигациясии
004322	040*)	500 сўмлик сертификат
004338	031*)	1000 сўмлик сертификат
004363	041*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004389	040*)	500 сўмлик сертификат
004422	077*)	250 сўмлик сертификат
004428	001*)	500 сўмлик сертификат
004461	056*)	500 сўмлик сертификат
004499	087*)	500 сўмлик сертификат
004511	099*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004513	083*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004522	056*)	250 сўмлик сертификат
004529	018*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004568	007*)	250 сўмлик сертификат
004571	069*)	500 сўмлик сертификат
004601	053*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004609	006*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси.
004612	037*)	250 сўмлик сертификат
004637	002*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004647	091*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004685	097*)	500 сўмлик сертификат
004686	067*)	250 сўмлик сертификат
004742	058*)	250 сўмлик сертификат
004771	022*)	250 сўмлик сертификат
004812	018*)	500 сўмлик сертификат
004831	043*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004841	010*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004853	078*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004870	006*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004873	038*)	250 сўмлик сертификат
004882	027*)	250 сўмлик сертификат
004890	032*)	250 сўмлик сертификат
004964	095*)	500 сўмлик сертификат
004986	093*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
004997	085*)	500 сўмлик сертификат
005018	030*)	250 сўмлик сертификат
005053	085*)	500 сўмлик сертификат
005067	010*)	250 сўмлик сертификат
005103	057*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005135	090*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005223	005*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005241	080*)	250 сўмлик сертификат
005265	034*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005271	031*)	250 сўмлик сертификат
005300	063*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005301	002*)	250 сўмлик сертификат
005302	022*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005324	007*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005355	047*)	250 сўмлик сертификат
005375	095*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005392	082*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005409	040*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005470	099*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005503	075*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005541	006*)	5000 сўмга сертификат
005569	092*)	250 сўмлик сертификат
005575	029*)	500 сўмлик сертификат
005619	098*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005644	028*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005713	040*)	500 сўмлик сертификат
005723	006*)	500 сўмлик сертификат
005732	011*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005746	074*)	1000 сўмлик сертификат
005760	027*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005797	007*)	250 сўмлик сертификат
005802	005*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005803	089*)	250 сўмлик сертификат
005808	054*)	250 сўмлик сертификат
005852	091*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005861	067*)	250 сўмлик сертификат
005875	059*)	250 сўмлик сертификат
005912	092*)	500 сўмлик сертификат
005917	066*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005938	1-100	1982 йилги 50 сўмлик Давлат заёми облигацияси
005996	081*)	5000 сўмга сертификат
006030	010*)	500 сўмлик сертификат
006037	054*)	500 сўмлик сертификат
006046	100*)	250 сўмлик сертификат
006051	068*)	250 сўмлик сертификат
006053	056*)	1000 сўмлик сертификат
006070	056*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006077	070*)	250 сўмлик сертификат
006082	041*)	500 сўмлик сертификат
006102	096*)	250 сўмлик сертификат
006128	045*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006155	080*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006163	007*)	500 сўмлик сертификат
006179	069*)	250 сўмлик сертификат
006187	071*)	250 сўмлик сертификат
006192	015*)	250 сўмлик сертификат
006194	087*)	250 сўмлик сертификат
006225	036*)	250 сўмлик сертификат
006246	068*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006254	077*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006259	041*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006283	013*)	250 сўмлик сертификат
006298	064*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006369	081*)	500 сўмлик сертификат
006463	076*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006464	092*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006475	083*)	250 сўмлик сертификат
006489	063*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006549	022*)	500 сўмлик сертификат
006555	056*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006567	024*)	500 сўмлик сертификат
006583	1-100	1982 йилги 25 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006628	056*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006642	093*)	500 сўмлик сертификат
006646	025*)	500 сўмлик сертификат
006679	011*)	250 сўмлик сертификат
006682	011*)	250 сўмлик сертификат
006737	043*)	250 сўмлик сертификат
006738	060*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006794	093*)	250 сўмлик сертификат
006831	078*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006833	007*)	250 сўмлик сертификат
006842	072*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
006862	097*)	500 сўмлик сертификат
006896	047*)	500 сўмлик сертификат
006932	026*)	500 сўмлик сертификат
006966	082*)	5000 сўмга сертификат
006980	097*)	250 сўмлик сертификат
006982	037*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007039	032*)	250 сўмлик сертификат
007074	018*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007095	083*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007128	053*)	250 сўмлик сертификат
007140	047*)	500 сўмлик сертификат
007148	052*)	250 сўмлик сертификат
007161	083*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007217	056*)	1000 сўмлик сертификат
007259	044*)	500 сўмлик сертификат
007294	085*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007333	059*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007346	012*)	250 сўмлик сертификат
007501	007*)	250 сўмлик сертификат
007509	043*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007515	020*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007544	070*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007567	073*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007612	096*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007620	024*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007623	022*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007653	027*)	250 сўмлик сертификат
007660	095*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007672	050*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007732	036*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007755	073*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007780	048*)	250 сўмлик сертификат
007783	067*)	500 сўмлик сертификат
007796	058*)	250 сўмлик сертификат
007800	049*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007856	071*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007867	006*)	500 сўмлик сертификат
007886	015*)	250 сўмлик сертификат
007890	062*)	250 сўмлик сертификат
007911	096*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007920	055*)	250 сўмлик сертификат
007926	068*)	1982 йилги 100 сўмлик Давлат заёми облигацияси
007951	065*)	250 сўмлик сертификат

x) Шу серниядаги қолган 99 номерга 1 сўм пул ютуғи чиқди.

ЮТУҚЛАР ОЛИШ ТАРТИБИ

1. Лотерея билетларнга чиққан ютуқлар, чунончи 1000 сўм қийматгача (шу жумладан) бўлган қийматли қоғозларни пулга алмаштириб олишни хоҳловчиларга жамғарма банкининг барча бўлимлари ва 1 разрядли филиаллари томонидан тўланади.

1000 сўмдан юқори қийматдаги ютуқлар чиққан лотерея билетлари СССР Жамғармалар банкининг Ўзбекистон республика банкида экспертизадан ўтказилгандан кейингина тўланади.

2. Бошқа иттифоқдош республикаларда яшаб турган лотерея билетларининг эгалари 1000 сўм қийматгача бўлган ютуқларни республика, область ёки ўлка марказидаги Жамғармалар банки бўлимларининг биридан олишлари мумкин. Жамғарма банклари, шунингдек, 1000 сўмдан ортиқ қийматдаги ютуқ чиққан лотерея билетларини текширтириш учун ҳам қабул қиладилар.

3. «Ўзбекистон ССР да жамғармалар ишини ривожлантиришга кўмаклашиш» лотереяси билетлари уларнинг ютуқлари ва ҳақини олиш учун 1990 йилнинг 30 июнигача (шу жумладан) Жамғармалар банкига кўрсатилиши мумкин. Ана шу муддат ўтгандан кейин билетлар ўз кучини йўқотади ва уларга ҳақ тўланмайди.

Тираж комиссиясининг раиси —
Халқ депутатлари Куйбишев район Совети
раисининг ўринбосари Т. Т. ЮНУСМЕТОВ.
Тираж комиссиясининг масъули котиби —
А. М. ХАЙДАРОВ.

Р. — 04008. № 5. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12